

12 OLDAL

Ara 1/2 dinár

POSTARINA PLACENA U GOTOVOM

Budapest 62
T. c.

Postafiók 282.
Cs. p.

„Ujság” szerkesztősége

Reggeli Ujság

16. évfolyam 64. szám

Szerkeszti:
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 március 16. szombat

Vujics Dimitrije közlekedésügyi miniszter nagy beszédben vázolta a közlekedési tárca fontos feladatait

A közlekedési miniszter csütörtök esti rádióbeszéde

Ing. Vujics Dimitrije közlekedésügyi miniszter csütörtökön este nyolc órakor a rádió útján szolt az ország népéhez. A közlekedésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a Jevtics kormány főfeladata a terszerü munka gazdasági, kulturális és nemzeti téren. Az ő tárcája, a közlekedésügyi, ahol első-sorban kell megvalósítani ezt a terszerü munkát és az ő tárcája keretében lehet ezzel a legnagyobb eredményt is elérni. Maga az a tény, hogy eddig nem volt kidolgozott terszerü program a nemzetgazdaság egyes ágai számára, mutatja a legjobban, hogy milyen nagy nehézségeket kell leküzdeni. E program megvalósításának előfeltétele azonban az, hogy azok, akik ezt a problémát megoldják legyenek tisztában azzal, hogy mit akarnak megvalósítani. Önbizalom, határozottság és a felmerült akadályok leküzdése teheti lehetővé, hogy az összesség érdekében megvalósítható legyen ez a terv. Mindenkinek tul kell tennie magát a felmerült akadályokon és a messze jövőbe tekinteni. Sem egyesek, sem csoportok befolyása nem érvényesülhet, mert ezt a tervet az összesség érdekében kell megvalósítani.

Nem lehet addig gondolni a nemzet gazdasági boldogulására és az ország pénzügyi haladására, ameddig az országban nem indul meg az alkotás és munka új kurzusa.

Az állami fiskális politikától a terhek emelése következtében fenyegetett veszély, az állami közlekedési eszközöknél a tarifaemelés veszélye fenyegetett és a különböző törvényes intézkedések veszélye azzal fenyegetett, hogy még jobban veszélyeztetni a fennálló gazdasági ténykedést.

A földműves a kalapács és üllő között volt. Egyfelől adósságai nyomták, másfelől meg a mezőgazdasági termények alacsony ára.

Az ország legfontosabb osztálya ugyszólván teljesen kívül állott a fogyasztó piacon. A falu első-gényedése az egész jugoszláv nemzet első-gényedését jelentette volna. A nemzeti gazdagság alapja azonban a földművelés, mert ettől függ a lakosság legnagyobb részének élete.

A mai kormány főfeladatát az tüzte ki, hogy az általános gazdasági bizonytalanság helyett a nemzet saját erejébe vetett hit iránti bizalmat és biztonságot oltsa be a közvéleménybe. Az egész közvélemény észrevette, hogy Jevtics Bogoljub kormánya egész sor intézkedéssel új utra irányította az állami és nemzeti pénzügyi és gazdasági életet.

Ha eddig még nem is valósult meg teljes mértékben ennek a gazdasági és pénzügyi

politikának kedvező következménye, de a legrövidebb időn belül az ország egész területén új erővel indult már is meg az üzleti élet.

A közlekedési tárca első helyen hivatott résztvenni a nemzet gazdasági életének fellendítésében. Az erős közgazdaság és a haladó mezőgazdaság elengedhetetlen előfeltételei az állami közlekedésügyi pénzügyi fejlődésének.

Nincs boldogulás az állami közlekedésnél, bármilyen magasok is a fuvardíjak, ha a nemzetgazdaság nem fejlődik.

Ez a közlekedésügyi politikának a „hiszekegye” és csakis ilyen politikától várható ugyanabban az időben a közlekedési eszközök fejlődése és az egész üzleti élet haladása.

Bizonyos esetekben a közlekedési intézményeknek még saját pénzügyi érdekeik ellen is kell cselekedniük, hogy a haladó életet fellendítsék és életre keltsék az ország gazdaságilag elmaradt részeit.

Természetes, hogy ennek a pénzügyi áldozatnak is meg vannak a maga határai, mert a közgazdasági életnek sincsen sok haszna attól a közlekedéstől, amely tehnikailag nem áll megfelelő magaslapon, ha nem biztos, nem gyors, ha egyszerű al nem lehet hasznos.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy nemzetvédelmi szempontból a vasut igen fontos tényező.

A közlekedési tarifát ezért úgy kell kidolgozni, hogy bizonyos kölcsönös szolidaritás legyen a közlekedési vezetőség és az ország gazdasági tényezői között. A közlekedési intézményeknek a nemzet közgazdaságára kell támaszkodniuk, amikor ez parancsoló szükségesség, amint hogy az ország közgazdaságának is mindig a közlekedési intézményekre kell támaszkodnia, amikor ezt az ország gazdasági megerősödésének érdekei megkívánják.

A közlekedésügyi miniszter ezután a széles néprétegeket leginkább érdeklő tarifa politikáját ismertette. A miniszter rámutatott arra, hogy 1930-ig prosperitás periódusa volt és a forgalom is elég nagy volt. Jött azonban a nyomottság időszaka, a mezőgazdasági termények árának csökkenése, amiből pedig az ország lakosságának négyötöde él, ennek következtében pangás állott elő az üzletekben és ez szülte a munkanélküliséget is. Mit csinált ebben a helyzetben tarifa politikánk?

A válság következtében egészen természetesen csökkent a vasutak forgalma is. A logika azt követelte volna, hogy a vasuti tarifát összhangba hozzák ezzel a meggyengült fizetési képességgel. Ennek azonban éppen az ellenkezője történt.

Amennyire csökkent a vasuton utazók fizetési képessége, annyira emelték a tarifát, amelyet pedig a prosperitás idejében állapítottak meg, amikor bőségesen volt pénz. Mi lehetett ennek a tarifa politikának a következménye? Az, amit minden logikusan gondolkodó ember elvárhatott volna.

Az embereknek nem volt pénzük, hogy a vasutat igénybe vehették volna és ezért me-nkültek tőle és más közlekedési eszközöket vettek igénybe,

amelyek nem olyan tökéletesek, de feltétlenül olcsóbbak. Ezért a vasutak forgalma rohamosan kezdett csökkenni. Annyira jutottunk, hogy nemcsak az autómólok, hanem a szekerek is versenyeztek árban a vasuttal. Az utasok rövid távolságokra gyalog mentek, az élő állatot pedig sok száz kilométeres távolságra is gyalog hajtották.

Mi lehet a gyógyszer ennek a betegségnek? Nem kell erre nagyon tanult emberektől tanácsot kérni, elég minden egyszerű embert megkérdezni.

A válasz egyöntetű lesz: szállítsák le a vasuti tarifát, úgy hogy az megfeleljen a közönség anyagi képességének és ez esetben feltétlenül növekszik a forgalom.

Ha pedig mégsem folya be annyi pénz, amennyi a kiadások fedezéséhez kell, akkor szállítsák le a kiadásokat. A kormány ezt meg is tette, leszállította a vasuti tarifát és egyszerre tele lettek a vonatok. Ma az is vonaton megy, aki azelőtt gyalog tette meg az utat és aki nemrég még napokig gondolkodott, hogy elutazzon-e, ma minden gondolkodás nélkül felül a vonatra. A vasuti forgalom pedig még emelkedni fog május elsejétől kezdve, amikor a tengeri fürdőkre, az ohridi tóhoz és a többi magaslati és gyógyfürdőkre olcsón lehet utazni és ha életbelépnek az előfizetési és körutazási jegyek. Ma sok olyan cikket nem szállítanak vasuton, amelynek ára nem bírja el a vasuti szállítás drágaságát, az új áru szállítási tarifa feladata lesz lehetővé tenni az áruk számára is a vasuton történő szállítást.

— Hivatalba lépésem elején — mondta tovább a miniszter —

első feladatomban volt az ország különböző

Az új Coriolanus

Venizelosz megszállta ruháját a forradalom bukása miatt érzett gyászában, majd alvezéreivel együtt hajóra szállva, elindult a vérpadnál mégis csak többet érő emigrációba. Azt még nem lehet megállapítani, igaz-e az a hír, hogy a kuriolánuszi sorsra jutott öreg politikus a krétai adóhivatalok, bankok és vámhivatalok egész pénzkészletét magával vitte. Nem látszik azonban kalandosnak az a feltevés, hogy a vezér és szűkebb környezete gondoskodott a vajról, amelyet rákenhetnek a hontalanság sanyaru kenyérére.

A görög forradalom kezdeményezője és végrehajtója kijelentette egy francia újságírónak, hogy az események kiábrándították és ezért visszavonul a politikától. A kiábrándulás oka kézenfekvő: Venizelosz bizott abban, hogy a felkeléssel sikerül a hatalmat magához ragadnia és minthogy ez a várakozása meghiusult, magas korára való tekintettel lemond a közéleti szereplésről. Olyan fából faragott politikus, mint Venizelosz, nem választhat középutat és nem törheti bele ambícióit kevésbé markáns egyéniségekre szabott kompromisszumokba. Aut Caesar, aut nihil. Vagy népe élén, vagy számkivetésben. Ámde ez csak az egyén szempontja, amelynek jogosultsága a közösséghez való viszonylatban mérhető fel. Venizelosz a kiábrándultság következményeit biztonságban és kétségtelenül anyagi gondtalanságban fogja elviselni, de vajjon azok a tömegek, amelyeket ő forradalomba vezényelt, hasonló előnyt élveznek-e? Katonatiszták, hivatalnokok és a legkülönbözőbb társadalmi osztályokhoz tartozó polgárok egész serege van kitéve Görögországban üldözöttségnek a vezér elcsúsztatása miatt s nincs módjában kivonni magát a megtorlás alól. A győztes görög kormány a venizelisták kiirtására irányuló akciójában meg akarja változtatni az alkotmányt és nagyban készülődik, hogy a hadsereget és a hivatalnoki kart megtisztítsa a megbízhatatlan elemektől. Maguk a forradalom tíz napja alatt szükségessé vált katonai operációk emberéletben feltűnően csekély kárt okoztak, de rengeteg egészségügyi veszélyeztetést a rendszertelenség az a munkája, amely a kormányzatok győzelme nyomán óhatatlanul megindul. A hazájukban földönfutóvá váltak nagy számú tragikus helyzete sokkal inkább méltó az emberi részvételre, mint azoknak a hontalannak keserűsége, akik a kényelmes élet külföldre mentett feltételei mellett merengenek széles rétegeket magukkal rántó vállalkozásuk balsikeréről. Venizelosz csalódása csak — mint mondani szokás — pech, de az általa párttűző mozgalomba korlácsolt polgárság kiszolgáltatottsága a felülkerekedett fél bosszújának: katasztrófa, amelynek áldozatait sajnálat és együttérzés illeti meg.

Nemcsak hazája, hanem az egész nemzetközi élet legutóbbi husz évének történetében előkelő helyet foglal el Venizelosz, akinek politikai éleslátása és energiája Görögország viszonyát az antant hatalmakhoz kiszabadította egy bukásra ítélt konstelláció hinárjából. A görög köztársaság megteremtése a forradalommal felperzselt monarchia romjain az ő nevéhez fűződik és ugy látszik, épen ezen a jogcímen ragaszkodott ahhoz az igényéhez, hogy ő legyen a republika érdekeinek legfőbb őre. Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo — ha nem tudom meghajlítani az isteneket, az alvilágot mozgósítom. Alkotmányos uton Venizelosz nem tudott boldogulni a Calderiszskormányval, azért a polgárháború alvilági szellemeit vitte harcra, hogy az agastyánok konokságával hajszolt célját elérhesse. A forradalmi megmozdulás a világ sajtóban ismertett méreteinél fogva impozáns volt mindaddig, míg nem került sor a katonai erőpróba. Mihelyt Kondilisz tábornok megindította a hadműveleteket, az egész revólúció összeomlott, mint valami

Friss norvég csukamájolaj

literje üveggel 30.- din. a SOA drogériában

szakértőből álló tarifa bizottság összehívása,

hogy ez adja meg az irányelveket, amelyek alapján a vasúti áruszállítási tarifát ki fogjuk dolgozni. Az áru szállítási tarifa leszállításánál nem lineáris alapon járunk el, hanem minden egyes cikk tehervisselő képességének alapján állapítjuk meg vasúti fuvardíját. Nagyon vigyáznunk arra is, hogy a tarifa leszállítása ne lehessen a jogtalan meggazdagodás forrása sem. A tarifa politika a jövőben nem lehet akadálya az ország gazdasági fejlődésének, hanem a minél nagyobb forgalmat kell lehetővé tennie. Az új vasúti tarifa különös tekintettel lesz a szövetkezetekre és ezek részére külön kedvezményeket állapít meg.

Nem kell külön hangsúlyoznom, hogy

teljesen hasonló szellemben dolgozzuk ki az állami folyamhajtás tarifáját is.

Az állami folyamhajtásnak arra kell törekednie, hogy minél nagyobb forgalmat bonyolítson le és minél nagyobb tekintélye legyen a Dunán. Meg kell szűnni a vasút és hajózás közötti versengésnek is, hanem együttesen kell dolgozniuk és lehetővé tenni a kombinált szállítást, hasonló a helyzet az autókkal is. Itt is ki kell küszöbölni a versengést az államvasutakkal.

— Megtettem már minden intézkedést — folytatta tovább beszédét ing. Vujics Dimitrije közlekedésügyi miniszter, —

hogy az államvasutak, állami folyamhajtás és autóbuszok között együttműködést hoztak létre.

Véleményem szerint új törvénnyel lehet ezt az együttműködést rendezni. Az államvasutak és állami folyamhajtás közötti együttműködés igen nagy jelentőségű lesz. A közlekedési tárca egyik legfontosabb feladata az államvasutak finanszírozása. Láttuk, hogy a pénzügyi rendezés nemcsak a tarifa reformból áll, bármennyire emelkedik is az utasforgalom és áruszállítás. Szükséges a vasút alapos átszervezése, teljes felhasználása és a tényleges takarékoskosság bevezetése. Van azonban még valami, amit

ki kell irtani és ez a: bürokrácia.

Ez az a titokzatos hatalom, amely minden munkát hátráltat és nehezíti teszi azok életét, akikből és amikből él. A bürokrácia megszüntetése érdekében

az eddigi hierarchikus pragmatika helyett a szellemi képesség hierarchiáját kell felállítani.

Műtán a vasút olyan szervezet, amelynek adminisztratív reformját nem lehet minden veszély nélkül hirtelen megvalósítani, hanem csak fokozatosan, nem gondolok a személyzet csökkentésére addig, amíg az nem helyezkedhet el a közgazdasági élet más ágaiban. Az új adminisztratív reformnál azonban tekintettel leszünk arra, hogy az alkalmazottakat sokkal hasznosabban lehessen kihasználni.

A takarékoskodás tekintetében, a közlekedési tárca még fontos feladatok előtt áll.

A vasútnak saját jövedelméből kell saját magát fenntartani, azért már intézkedtem a legszigorúbb takarékoskodás bevezetése iránt.

A takarékoskosság elve a vasútnál nem abból áll, hogy a kiadásokat bizonyos százalékkal leszállítom és ezzel bizonyos megtakarítást érek el, ami a

nagypipájú és kevésdohányu uccai tüntetés, ha vízipuska alá fogják.

Plasztirasz tábornok, a másik emigráns is kiábrándulástól panaszkodik, ami azonban azért következett be nála, mert Venizelosz önfeljűen járt el és ezzel a görög rendszerváltozás lehetőségeit lerombolta. A vezérek politikai reményeikből kifosztva, de

legtöbb esetben fiktív, hanem abból, hogy minden szolgáltatónál pontosan kivizsgálják a takarékoskosság lehetőségét és illy módon takarítanak meg pénzt. A pénzügyi szanalás tekintetéből legfontosabb a vasúti főpénztár likviditásának biztosítása, mert ennek minden tekintetben eleget kell tennie kötelezettségeinek.

Igen fontos és eddig elmulasztott feladata a vasúti vonalak tervszerű kiépítése.

Még ma is a Szandzsák, Délserbia, Crna Gora és Dalmácia egy része hiány van minden vasúti összeköttetésnek. Ezeket a részeket is be kell vonni a vasúti hálózatba, hogy lehetővé váljék kulturális és gazdasági fejlődésük. Ha a vasúti hálózatot nem alaposan megfontolt terv alapján építene ki, ezzel soha jóvá nem tehető kárt követnénk el. Ez az eset volt nálunk eddig és a történelem vonja majd felelősségre azokat, akik megakadályozták egy állami vasúti terv kidolgozását és megvalósítását.

A királyi kormány a közmunkákról is hozott rendeletet, amely célra egy milliárd dinárt irányoztak elő.

Ennek az összegnek egy részét vasutak építésére fogják használni.

Ez alkalommal az építés finanszírozására nem az eddigi módot használják fel, amikor a külföldhöz fordultak és azzal kötötték szerződést a vasúti vonalak építése kérdésében. A közlekedésügyi miniszter ezután a kereskedelmi tengerészettről beszélt, amely igen nagy gondot okoz, mert súlyos helyzetben van. A kormány azonban mindig gondol a tenger fontosságára és mindig gondoskodik a kereskedelmi tengerészettről.

A posta, táviró és telefon kérdésében

rámutatott a miniszter azokra az intézkedésekre, amelyeket a kormány eddig fogantatott.

A rádiószolgálat terén is nagy feladatokat kell megvalósítani, így

szükségesnek tartja erős állomások és közvetítő állomások felállítását,

mert a jugoszláv rádió állomások sokkal gyengébbek, mint a szomszédos országok állomásai. Beszéde végén annak a reményének adott kifejezést, hogy a Jevtics kormány politikája nagy szolgálatot tesz a királynak, országnak és népnek és halhatatlan Egységes Vitéz Alekszandar király, a nagy Jugoszlávia alapítójának nyomdokain halad.

A pápa az Actio Catholica feladatairól

Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa csütörtökön a római szeminárium növendékei előtt beszédet mondott.

A katolikus mozgalomnak távol kell maradnia a pártpolitikától

— mondotta a pápa —, hozzátette azonban, hogy a katolikus mozgalom tagjainak a klasszikus értelemben vett politika vagyis ama politika iránt, amely a társadalom közjavát érinti, nem szabad közömböseknök maradniok.

—o—

a veszélyek lőtávolán kívül elmélkednek a szerencse forgandóságáról, míg a tömegek otthon maradván, a saját bőrükbe és húsukba vágó tanulságokat viselik és sokkal nagyobb mértékben ábrándulnak ki vezéreikből, akik szerencsétlenségbe döntöttek, mint a vezérek nagytratórő terveikből.

MENTOR

Olvasa vasárnapi számunkban:

Az elsodort „én” hét esztendőös rejtélye

cimű Ottolenghy Salvatore dr., hirneves olasz kriminalista, római rendőregyetem tudós vezetőjének szenzációs tanulmányát

Március 28-án

kezdődik a nagy ajándék-sorsolás szelvényeinek közzététele a Reggeli Ujságban

Ettől a naptól kezdve, minden nap egy szelvény, vasárnaponként három szelvény kivágására lesz alkalma olvasóinknak.

Ezeket a szelvényeket, amelyeket mindig a Reggeli Ujság második oldalára nyomtatunk, olvasóink vágják ki és gyűjtsek addig, amíg száz szelvény együtt van. Száz ilyen szelvényt, ha a Reggeli Ujság kiadó hivatalának beküldenek, minden külön fizetési kötelezettség nélkül részt vesznek a nagy ajándék sorsoláson. Mindenkinek anynyi részvételi jegye lehet, ahányszor száz szelvényt összegyűjt.

A nyereménytárgyak egyenkénti ismeretetését és ábrás bemutatását már március 19-én kedden kezdjük meg a Reggeli Ujságban.

Egyelőre ismét leközzöljük a részvételi szabályokat:

1. E hó 28-tól naponta lapunk 2. oldalán egy szelvényt jelentetünk meg. Aki száz ilyen szelvényt összegyűjt és a kiadó hivatalnak beküldi, résztvesz az ajándéksorsoláson.

2. Minden szelvényért 1 parát, illetve száz szelvényért 1 dinárt a Reggeli Uj-

ság sajátjából befizet a Vöröskereszt egyesületnek a szegények felségélyezésére.

3. Csak száz szelvény együtt kerül kifizetésre és csak száz szelvény játszhatik, illetve vehet részt az ajándék tárgyak kisorsolásán. A szelvényeket százanként összegyűjtve, egyszerre kell beküldeni. Minden újabb száz szelvény újabb részvételi jegyet jelent.

4. A szelvénygyűjtőnek semmiféle fizetési kötelezettsége nincsen, nyereség esetén sem.

5. A gyűjtendő szelvények kinyomását a Reggeli Ujságban 1935 március 28-án kezdjük és folytatjuk július hó végéig olyképpen, hogy hétköznaponként egy szelvényt, vasárnaponként három szelvényt jelentetünk meg.

6. A szelvények beküldésének határnapja 1935 augusztus hó 15. Később beküldött szelvények érvénytelenek.

7. A nyereménytárgyak kisorsolása 1935 augusztus végén nyilvánosan, királyi közjegyző jelenlétében történik és az eredményt a Reggeli Ujságban azonnal közzé tesszük.

—o—

Az új olasz követ átadta megbizó levelét Öfensége Pavle hercegnek

Nagyfontosságú politikai nyilatkozatok a megbizólevél átadásánál

Olaszország új beogradi követe Viola di Camponto rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter tegnap délután kihallgatáson jelent meg Öfensége Pavle régensherceg előtt. Az új olasz követ ez alkalommal adta át megbizólevelét a régenshercegnek. A megbizó levél átnyújtása után az olasz rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a következő beszédet mondotta:

Fenség! Van szerencsém átnyújtani Fenségednek fenkölt uralkodóm Öfensége III. Viktor Emanuel király megbizólevelét, amellyel engem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterre bízott meg Öfensége II. Petar Jugoszlávia királyánál.

Ugyanekkor kormányom elnöke kötelességemmé tette, hogy a két ország közötti baráti közeledés érdekében hathatósan közreműködjem. Kötelességemmé tette kiemelni, hogy

Olaszországnak nincsenek ellenséges szándékai Jugoszláviával szem-

ben és nem akarja megsérteni Jugoszlávia területi integritását, hanem arra törekszik, hogy a két állam közötti politikai és gazdasági együttműködés minél bővebb legyen.

Királyom és kormányom nevében üdvözlöm Öfensége II. Petar királyt és Fenségedet és kívánok boldog fejlődést Jugoszláviának.

A követ beszédére Öfensége Pavle régensherceg a következőket válaszolta:

Követ ur: Nagy meglepéssel veszem Öfensége III. Viktor Emanuel levelét, amellyel Önt rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterre nevezte ki Öfensége II. Petar Jugoszlávia királyának udvarához. Az Önre bízott misszió és kormány elnökének nyilatkozata, hogy

a két nép között tényleges politikai és gazdasági együttműködés megvalósításán közreműködjön, megte-

let óhajainknak és teljes szimpátiánkra talál.

Ezzel nemcsak a két nemzetnek tesz nagy szolgálatot, hanem a békének is.

Kérem legyen őszinte tisztelem tolmácsolója Öfensége II. Viktor Emanuel Olaszország királya és az ön kormányelnöke előtt, valamint juttassa kifejezésre az olasz nép prosperitására vonatkozó óhajomat.

Bicskát rántott a jó barát

Petrovgrádról jelentik: Csukanics Szlobodan tekintélyes crepajai gazdálkodó együtt ivott az egyik kocsmában Mátics Dusan ismerősével. Amikor éjfél tájban elhagyták a vendéglőt már meglehetősen italosak voltak. Az uccán összeszólalkoztak és a veszekedés hevében Mátics kést rántott és

gyors egymásutánban nyolc szurást ejtett Csukanicson.

A gazdálkodót hajnalban találták meg az uccán vérbefagyva és beszállították a petrovgrádi kórházba.

Máticsot a csendőrség letartóztatta, de a lakásán alig tudták felkelteni, mert még reggel is tökrészeg volt. Kijelentette, hogy az éjszaka eseményeire egyáltalán nem emlékszik, annyira részeg volt.

Leonid nem válaszol...

Petrovgradból jelentik: Lyubics Edo beogradi rádióénekes hangversenye alkalomával kínos incidens és botrányos jelenetek játszódtak le a Vojvodina szálló hangversenytermében. Sohadszki Leonid orosz emigráns kissé elkésve jelent meg a hangversenyen és nem ment előre, ahol a helye volt, hanem Petrovics melenci fürdőtisztviselő asztalához ült le.

Lyubics Edo javában énekelt és a közönség elmélyülve hallgatta, amikor a terem ajtajában megjelent egy izgatottan viselkedő télikabátos hölgy. Idegesen végignézett a közönségen, majd egyenesen ahhoz az asztalhoz sietett, ahol a férje, Sohadszki Leonid ült.

— Leonid, — mondotta halkán, de a férj, aki háttal ült és az énekest hallgatta, nem hallotta.

— Leonid! — ismételte meg az asszony most már hangosabban, de a férj ugylátszik nagyon elmerülhetett az énekesbe, mert azt sem hallotta.

A harmadik Leonid már olyan erélyesen hangzott, hogy a távolabb ülők és a férj is meghallotta.

Az izgatott asszony erre Petrovicsné felé fordult és a sértések özönét zudította az uriaszonyra, férjével kapcsolatban, majd öngyilkossággal fenyegetőzve távozott. Sohadszki felesége után sietett, míg Petrovicsné, akit mélyen sértett a féltékeny asszony fellépése a járásbírószágon pert indított becsületsértés és rágalmazás címen.

— o —

Bőjti prédikáció

Nincs igazuk azoknak, akik arról panaszkodnak, hogy rosszabbul megy a soruk, mint a nagyapjuknak. Akik így gondolkodnak, azok elfelejtik, hogy az emberiség ma sokkal gazdagabb, mint valaha volt. Persze nem abban az értelemben, hogy minden újszülött bölcsőjébe egy-egy ezer hold buzafölde szülő ajándékkevelet tesznek, hanem gazdagabb azért, mert sokkal kevesebb munkával és fáradsággal nagyobb eredményeket képes elérni és kevesebb pénzzel jóval többet vásárolhat, mint nagyapaink. Nem is szólva arról, hogy nagy tévedés azt hinni, hogy őseink mindig meg voltak kímélve bajtól és gondtól, mert meggyőződésük szerint az a bizonyos patriarkális élet csak a novellairók képzeletében élt s az elődeink ugyanolyan gondokkal küzdöttek, akárcsak a ma embere.

Sőt: Mig valamikor régen csak egyes kiváltságosok vették a technikai vívmányok hasznát, addig manapság az összes társadalmi rétegek a haszonélvezői, amennyiben egészségesebb és kényelmesebb lakásokban élhetik le napjaikat, jobb és olcsóbb ruhákban járhatnak, az egészségtelen petróleumlámpákat faluhelyen is a villanyvilágítás váltotta fel, még a szegényebb ember is gramofon mellett szórakozik, s innen-onnan nem lesz ház, ahol nem hallgatják a rádió híreit vagy a világ legkiválóbb operaházainak énekeseit. Nincs tehát igazuk azoknak, akik a mai kor gyermekében egy-egy mártírt látnak s a jelen kort szeretnék felesérelni azokkal a boldog időkkel, mikor a gép még nem kelt versenyre az emberi munkával.

Másutt látom én a mai nemzedék baját. Például abban, hogy a mi fiatalságunkat se a középiskolában, de még az egyetemen sem tanítják arra, hogy azokon a szociális és gazdasági kérdéseken gondolkozzék, miket a modern élet folyása felvet. A politikához többé-kevésbé mindenki hozzá tud szólni. A művészi kérdéseket is állandóan figyelemmel kíséri az intelligens osztály, legalább is annyiban, hogy mindenki tudja, melyik híres mozzinész lépett fel a műsoron lévő darabban, és melyik sztár válik feleségétől.

De már a gazdasági kérdésekben — s talán itt van a főbaj — esodálatosan naiv sőt együgyű, hogy néha az a benyomásod: az illetők valahol egy puszta szigeten élnek és nem egy államközösségben. Legalább is nagyon kevés államban akarja a közönség megismerni azt, hogy a gazdasági kérdéseket nem lehet elválasztani a politikától, s tetszik vagy nem tetszik, minden államban azok játszzák a főszerepet. S ameddig ezt meg nem tanulja a közönség, addig nem is fognak elmúlni a panaszok hogy milyen szerencsétlen ember a mai kor szülöttje. Ezzel azonban távolról sem akarom azt mondani, hogy csak az anyagiakat tartjuk szem előtt, sőt ellenkezőleg, mindannyiszor ismételné fogom, hogy az általános elégedetlenség egyik szülőke éppen az, hogy elhatározásainkban a szív nagyon ritkán dönt. Unos-untig halljuk ismételné, amit már a multkor is hangoztattam, hogy egyik helyen kávéval fűtik a mozdonyt, másutt a fengerbe dobják a búzát, s ha nem is tartom kizártnak, hogy ezek a hírek tőzsdemanőverek, amiket azért terjesztének, hogy a kávé meg a buza ára menjen fel, de az már nem börtöhír, hogy erre mifelénk a parasztság szony nem akar csirkéket nevelni, mondván, hogy nem érdemes dolgozni, olyanért, ami nem hoz a konyhára semmit. Vagyis a nagy felesleg miatt nincs ára a husnak, de éppen tegnap olvastam, hogy Csehországban egy új iparcikk jelent meg: a kutyahus, nemis szólva arról, hogy szegény vidékeken az emberek már régen esznek macskahúst csak hogy ezt „nyulnak“ hívják.

Azt meg ne is ismételjük, hány millió ember hal éhen Ázsiában.

A tudósok, akik ebben a nehéz helyzetben nem tudnak se ki se be, valószínűleg

A francia parlament legnagyobb pártja a kétéves katonai szolgálat ellen

A radikálispart csak a szolgálati idő háromhónapos telemeléséhez járul hozzá

Párisból jelentik: A francia kormány — mint ismeretes — a katonai szolgálati időnek két évre való telemelését tervezi. Ebben a kérdésben esütörtök este foglalt állást a francia parlament legnagyobb pártja a radikálispart. Daladier volt radikálispart miniszterelnök hangoztatta felszólalásában, hogy

a part a szolgálati idő telemeléséhez csak abban az esetben járul hozzá, ha a kormány a hadsereg harcoképesebbé tételére eöbbs már minden rendelkezésre álló eszközt kimerített.

Ilyen eszközök lennének Daladier sze-

rint a műszaki erők fejlesztése, a légi had erők célszerűbb alkalmazása, az ipari mozgósítás és a hivatásos katonák nagyobb mérvű toborzása. Ha mindezek az eszközök nem bizonyulnának elégségeseknek — folytatta Daladier —, akkor a kormánynak még mindig módjában áll a veszélyre való hivatkozással a tényleges szolgálatot teljesítő katonák szolgálati idejét rendelettel meghosszabbítani.

Daladier felszólalása után a part egyhangulag elhatározta, hogy a katonák szolgálati idejének a jelenlegi 9 hónapról 1 évre való telemeléséhez járul hozzá.

—o—

Noviszád városa szigoruan ellenőrizteti a vidékről behozott húst és feldolgozott húsárúkat

A noviszádi hentések frontja a Korheec cég ellen

A legutóbbi noviszádi városi kögyűlés elhatározta, hogy ezentul minden

vidékről felhozott húst és feldolgozott húsárú kilója után 3 dinárt kell fizetni.

Ezenfelül a vidékről behozott húsárút

állatorvossal is felül kell vizsgáltatni

a vágóhidon. A költségeket természetesen szintén meg kell fizetni.

Ennek a szigorú fellépésnek két oka is van, elsősorban közegészségi. Az utóbbi években nagyon is divatba jött a „kijűnő falusi kolbász“. A falvakról kocsiszámra hozták be a kolbászokat zsirt füstölt húst, sonkát stb. minden ellenőrzés nélkül. Senki sem tudta, hogy milyen disznó húsát eszi

nem volt-e beteg állat, amiből a „kijűnő falusi kolbász“ készült

vagy talán ében hullott sertésből állították ezt elő.

A faluról behozott húsokat és kolbászfeléket soha nem vizsgálta felül állatorvos

és így nem is volt akadályva annak, hogy az egészségre ártalmas árúkat hozzanak be. Mostantól kezdve azonban

a városi kapuknál szigoruan ellenőrzik a kcsikat

és amelyiken húst vagy húsarú hoznak,

azt a vágóhidra irányítják, mert csak az ottani

állatorvosi vizsgálat után szabad a városban eladni.

Egyuttal le is fizettetik a kilonkénti három dinárt mindenkivel.

Ez a három dinár a noviszádi hentések és mészárosok védelmét szolgálja. A noviszádi hentések ugyanis minden Noviszádon vágott állat után városi fogyasztási adót, állami forgalmi adót és a rendes kereseti adót is fizetik. Ezzel szemben a vidékről behozott árú után csak nagyon ritkán fizetnek kereseti és forgalmi adót, városi fogyasztási adót pedig egyáltalán nem. A három dináros illeték fizetése ma különösen a Korheec cég ellen irányul.

A noviszádi hentések ugyanis azzal érvélnék, hogy a Korheec cég Noviszádon nem fizet városi pótdadót, se fogyasztási illetéket

és így kevesebb közterhet fizetvén, olcsóbban is adhatja árúit és ezzel nagy kárt okoz a noviszádi hentéseknek és mészárosoknak akik évente sulyos milliókat fizetnek a városnak. Most, hogy neki is kell majd fizetnie, még pedig kilonként három dinárt a Noviszádra hozott húsért és húsárúért, ő sem lesz könnyebb helyzetben mint a noviszádi húsiparosok.

A kilonkénti három dináros városi illeték akkor lép életbe, ha a városi kögyűlés határozatát a felsőbb hatóság is jóváhagyja.

igen sok okos könyvet forgattak, amelyikben meg van írva, hogyan lehet boldogítani a sok sebből vérző emberiséget. Tudományos kutatásaik közepette azonban teljesen megfélekeztek a Szentírás tanításairól. Elfelejtették József valamint a hét kövér és hét sovány esztendő történetét. A mai emberiség nem a gépek miatt, hanem azért jutott a tönk szélére, mert néhány nagyon jó éve volt. Olvassátok csak el, hogyan hozott József bámulatos kitartással hét óriási termést tető alá. Ha szabad folyást engedtet volna a dolgoknak s a pillanatnyilag felesleges termékeket a tengerbe dobhatja, nem gondolván az elkövetkezendő sovány esztendőkre, akkor éhínség, elégedet-

lenség, forradalom, háború és egyéb csapások érték volna József néjét.

Tehát örüljétek a kövér esztendőknek s ne feledkezzétek meg arról, hogy azokra még mindig következtek a sovány esztendők. De ne várjátok mindent az államtól. Minden egyes gazda igyekezzék magáról, illetve családjáról gondoskodni s nem csak elégetni vagy a Dunába dobni Isten áldását de még csak el sem adni az egész termést, mert már hónapok multán eljöhét az idő, mikor a feleslegre szükség van.

Erre tanít meg bennünket a Könyvek Könyve.

Transatlanticus.

—o—

Vasárnapi nagy politikai cikkünk:

Harc a világhatalomért

Előkészületek a nagy flottakonferenciára. — Nem alakulhat ki az egységfront Japán ellen, mert a „fehér hatalmak” is szemben állnak egymással

Abesszinia kormánya békülni akar, — az olasz csapat szállítások tovább folynak

Londonból jelentik: A Reuter iroda azt jelenti Rómából, hogy

az abessziniai kormány felkérte az olasz kormányt, terjessze közös békebizottság elé a két ország között még elintézetlen két kérdést: a határok megvonását és az ualiali esetei kapcsolatában támasztott olasz kártérítési igényt.

Egyébként az olasz csapat szállítások zavartalanul folynak Keletafrikába.

Mindkét fél fegyverkezik, de egyik sem akar háborút

Párisból jelentik: A Paris Soir jelentése szerint az olaszok Keletafrikában az abesszin határ mentén igen nagyszabású védelmi intézkedéseket tettek.

A fehérek között óriási hadianyagkészletet gyűjtöttek össze, hogy

többször háborúra készülődnek, pedig a valóság az, hogy Olaszország nem akar háborút, csak megfelelő elővigyázatosági intézkedéseket tesz.

Abesszinia is feltűnően fegyverkezik. Eddig még ellenőrizhetetlen hírek szerint egy orosz gőzös a jemeni parton nagymennyiségű fegyvert rakott a partra.

A küldeményt Abessziniába továbbították.

Haile Szelasszi császárnak egy Hal nevű bizalmasa hír szerint nagy üzleteket bonyolított le a hadianyaggyárakkal, főleg mérges gázokban és egyéb hadiszerekben.

A császár a legkülönbözőbb eszközökkel igyekszik hűbéreseit arra kényszeríteni, hogy kitartsanak mellette. Az egyik határmenti tartomány kormányzójának legkedvesebb feleségét tuszként tartja magánál.

Az alszövetség adminisztrátora súlyosan terhelő vallomást tett Szegedinszki főtitkár ellen

Ismét elhalasztották a szubotici sportpör tárgyalását

Laposevics Miladin szubotici büntető-járásbíró pénteken folytatta Szegedinszki Nesztor alszövetségi főtitkár perét Vukelics Milan ismert szentai sportember, Kulis Ivan az alszövetség volt adminisztrátora és Glavovics Lyubirod az alszövetség legutóbbi adminisztrátora ellen.

Az első tárgyaláson a bíróság Vukelics Milant hallgatta ki.

A tegnapi tárgyaláson elsőnek Kulis Ivan városi tisztviselőt hallgatták ki, akit azért helyeztek vád alá, mert ő állította, hogy Glavovics 200 dinárt fizetett Szegedinszkinak, hogy az alszövetségnél betöltött állását megtarthassa. Kulis kijelentette, hogy fültanuja volt a közgyűlésen Vukelics inkriminált kijelentéseinek, azt azonban tényleg hallotta, illetőleg mondta neki Glavovics, hogy fizetett Szegedinszkinak. A maga részéről ilyet nem állított.

Toly Máté védő ezután bejelentette a bíróságnak, hogy a vád részéről csupán trükk volt Kulis Iván vád alá helyezése, mert ez zel azt akarta elérni Szegedinszki, hogy Kulis ne tehesse ellene terhelő tanuvallomást.

Rövid vita után Kulis elmondta még, hogy Szegedinszki többször is kölcsönöket kért tőle, amikor még az alszövetség adminisztrátora volt és

Glavovics is gyakran panaszkodott neki, hogy pénzt kell adnia a főtitkárnak.

A bíróság ezután Glavovics Lyubirodot, az alszövetség legutóbbi adminisztrátorát

hallgatta ki, aki szenzációs vallomásában elárulta, hogy mielőtt adminisztrátorrá nevezték ki, felkereste Kulicst, aki abban az időben mondott le állásáról és kérte, hogy protezsálja az alszövetségnél, mert szeretné megszerezni a 750 dinár havifizetéses állást, miután a 600 dináros tisztviselőfizetéséből nem tudott megélni.

Tudtam — folytatta vallomását Glavovics —, hogy Kulis is adott pénzt Szegedinszkinak, ezért nyomban megmondtam Kulisnak, hogy én is szívesen fizetek a főtitkárnak, ha megkaphatnám az állást. Rövid idővel később, miután Kulis már beszélt Szegedinszkiel, bementem az alszövetség hivatalos helyiségébe, ahol egyedül találtam Szegedinszkit. Az üdvözlés után megmondtam neki, hogy szívesen vállalom azt, amit Kulis mondott.

Szegedinszki erre azt válaszolta, hogy rendben van, köszöni szépen.

Bíró: Hogyan jutott hozzá Glavovics, hogy pénzt adjon Szegedinszkinak?

Glavovics: Tudtam, hogy enélkül nem juthatok az álláshoz. Ezt egyébként elmondtam Sztilinovic mérnök, Radosevics és Krajujevics előtt is. Egyébként bizonyítani tudom, hogy amikor az első fizetésemet megkaptam,

150 dinárt küldtem Vig Márton alszövetségi szolgálóval Szegedinszkinak.

Röviddel később a Szand pályára mentünk Kulissal, aki elmesélte, hogy Szege-

dinszki panaszkodott neki, hogy nem tartottam be az ígéretemet és 200 dinár helyett csak 150-et fizettem neki. Szegedinszki kérte Kulicst, hogy beszéljen velem és a hiányzó ötven dinárt még adjam oda neki. Ennek bizonyítására kérem kihallgatni Kulicst és Vig Márton alszövetségi szolgát.

A vádlott vallomására Szegeinszki a következőket válaszolta:

— Igen Vig több esetben hozott pénzt nekem, de nem megvesztegetési pénzt, hanem az alszövetségi bevételeket, vagy Glavovics törlesztését. A lakbérre és a koszt-pénzre. Glavovics nálam lakott ugyanis és teljes ellátásért 650 dinárt fizetett havonta, ami igazán nem nevezhető zsarolásnak, amikor Glavovicsnak a főúccán volt a lakása. Ilyen vádaskodásra kérik tanunak kihallgatni a feleségemet, akivel rossz viszonyban különváltam élek.

Glavovics ezután tovább folytatja terhelő vallomását és kijelenti, hogy Szegedinszki gyakran maga vette fel a pénzt Milodanovics pénztárostól az ő fizetésére és hogy szívesen elköltözött volna Szegedinszkitől, mert egy kamrában lakott nála, nem egészen higiénikus ágyban, de nem mert elköltözni, mert a főtitkár gyakran hangsúlyozta, hogy a Szand másik adminisztrátort akar és félt, hogy elveszíti állását.

Több jelentéktelen tanúkihallgatás után a bíróság megszakította a tárgyalást és folytatását március 27-re tűzte ki.

Mindössze 20 éves volt

Csütörtökön reggel, hosszas szenvedés után meghalt Nagy János a Reggeli Ujság gornjamuzslai tudósítója. Hosszabb idő óta betegeskedett tuberkulózisban, amely most kora tavasszal letépette a hosszas viaskodásban kimerült testet. Nagy János mindössze 20 éves volt.

Ifjú kora ellenére is egyike volt a kis magyar falu legkimagaslóbb egyéniségeinek. A kisebbségi magyar kultúra egyik előharcosa volt szülőfalujában. Mint az önkéntes tűzoltótestület műkedvelőgárdájának a vezetője számos nagyszerű műkedvelő-előadást rendezett, amelyeken főleg a saját darbjait adták elő a közönség nagy tetszése mellett. A Reggeli Ujság „Vidéki esetek” rovatában is több humoros írás jelent meg Nagy János tollából. Munkatárs volt a jugoszláviai magyar fiatalok folyóiratának a Hidnak, amelyben hosszabb cikksorozatban ismertette a magyar falu kulturáját és az évszázados magyar népszokásokat.

Nagy János középiskolai tanulmányait Petrovgradon kezdte meg, de a gimnázium magyar tagozatának beszüntetése után abbahagyta a tanulást és minden idejét szülőfaluja lakosságának művelésére fordította. A községben ezért „koszorus költőnek” is nevezték. Titkára volt a gornjamuzslai Gazdakörnek és élénk részt vett szűkebb hazája politikai mozgalmában is.

Pénteken délután temették el a falu osztatlan részvéte mellett. A temetésen az elhunyt ifjú kulturmunkás nagyszámú petrovgradi barátja és a Reggeli Ujság kiküldötte is résztvett.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Noviszád, Kralja Petra 30. L. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Postacsekkszámla: Zagreb, 46 692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár
Megjelenik nétfé kivételével mindennap reggel.

Kissé felhős idő

Európában tulnyomórészt derült az idő, csupán Angliában a szárazföld északi részén és a Balkán keleti felében vannak kisebb lecsapódások. A nappali hőmérséklet tovább emelkedett, az éjszakai lehülés a mínusz 2-3 fokra szállt alá. A talajmenti lehülés is mérsékelt volt.

A legközelebbi 24 órára kissé felhős idő várható, éjszaka csupán gyenge fagy. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

Vizálás

A Duna Passau és Bécs között árad, máshol apad. Baján alacsony, Mohács-Bogojevó között közepes, lejjebb magas vízállású. Noviszádnál tegnap 428 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapi napelőtti helyzettel szemben 18 centimétert apadt.

— Áramszünet Noviszádon. Vasárnap, március 17-én a Futaki, Cara Dusana, Nikola Tesla utcákban és környékén reggel 7 órától déli 12 óráig áramszünet lesz.

— Adomány. Dr. Kovács Bódog Noviszád, lapunk utján 100 dinárt küldött a zagrebi magyar egyetemi hallgatónak.

— A noviszádi Sakk Klub versenyének állása. Csütörtökön a tizenhatodik fordulón Reiter győzött Szimonovics ellen, Gonda Bubanj ellen, Sztojanovics Dimitrijevic ellen, Schwáb Frank ellen és Schlesinger Wollberger ellen. A Kulzsinszki-Schmidt, dr. Iljics-Römer játszmák függőben maradtak, a többi elhalasztották. A sakkverseny állása: Kulzsinszki 12 1/2, Csányi 9 1/2, dr. Iljics 9 (2), Bubanj 8, dr. König 7 (1), Schlesinger 7 (2), Reiter 7 (1), Schmidt 6 1/2 (1), Schwáb, Gonda Latinsics 6-6, Virág 5w, Römer, Farkas 5-5, Frank 3 (1), Sztojanovics 3 (1), Wollberger 2 1/2, Szimonovics 2, Dimitrijevic 1 1/2 pont.

— Szélhűdést szenvedett Petrovgrádon egy csehszlovákiai utazó. Petrovgrádból jelentik: Perger Henrik csehországi utazó tegnap Petrovgrádra érkezett és a Deutsch féle kifőzdébe ment ebédelni. Alig ült azonban az asztalhoz, eszméletlenül fordult le a székről. Értésítették a mentőket, akik Pergert a kórházba szállították. A kórházban megállapították, hogy a kereskedelmi utazót gutaütés érte.

— A temeriniek a noviszádi tenyészállat kiállításán. Temerinből a noviszádi tenyészállatkiállításán 36 tenyészállatot, egy mént és két kant állítanak ki.

Árak a budapesti terménytözsden és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytözsden a készáru piac irányzata gyengébb volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 17.15, legmagasabb 17.60, felsőtiszai 16.95-17.40, egyéb származású 16.65-17.00. A határidőpiac irányzata gyengébb volt. Buza márciusra 16.12-16.14, májusra 16.40-16.41, rozs májusra 12.34-12.36, tengeri májusra 11.52-11.53, májusra 11.72-11.74.

I. osztály huzása apr. 9 és 10

7 jutalom 50.000 nyercemény!
Minden második sorsjegynek nyernie kell!
Legkisebb nyercemény 1.000 Dln. Vásároljon
rendellen sorsjegyet a jólismert szerencsés

LUSTIG LAJOS banküzletében
Noviszád, Kralja Alekszandra utca 13.

Tegnap: 5.210 dinár

A jugoszláviai magyarság testvéri együttérzése megszünteti a beográdi magyar tanítóképezdészek nyomorát

Mostmár bátran állítjuk: igenis megszünteti. A tegnapi nap folyamán nem kevesebb, mint 5.210 dinár érkezett be hozzánk a beográdi tanítóképző magyar növendékeinek megsegítésére s ez mindennél ékebben igazolni, hogy Jugoszlávia magyarsága verejtékesen összekuporgatott filléreit is kész feláldozni, ha igaz, nemes, szent ügyről van szó.

Általában azt szokták mondani, hogy a mai nehéz gazdasági világban kiszárad a lélek, s elfásul a szenvedésekkel és nyomorúsággal szemben is. Nos, a legutóbbi négy nap megcáfolja ezt a tételt. A jugoszláviai magyarság áldozatkészsége nem csüggett, nem fásult el, hanem hisszük és valljuk, napról-napra nagyobb lendületet vesz.

Áldozatkészséget kérő felhívásunk negyedik napján, tegnap érkezett be a legnagyobb pénzüsszeg a képezdészek megsegítésére.

Tulzás-e tehát, ha azt állítjuk, hogy a magyarság áldozatos nekilendülése nem volt szalmaláng, s az eddigi adományokat továbbiak követik. Nem csekély az az összeg, amire még szükség van, de kishitőség volna mostmár kételkedni abban, hogy összejön a pénz, ami a nyomorgó magyar tanítóképezdészek megmentéséhez szükséges.

Többször megemlégtünk már, hogy a tizdináros adományokat éppen olyan hálá-

val és szeretettel fogadjuk, mint a nagy pénzüsségeket, mert tudjuk, hogy a tizdináros hozzájárulás néha az ezerdinárosnál is nagyobb önfeláldozással született meg. Mégis kötelességünknek érezzük, hogy kiemeljük a kulai gazdák áldozatkészségét, mert a Kulai II. Gazdakör tegnap nem kevesebb mint háromezer dinárt juttatott el hozzánk a nemes célra.

A tegnapi adakozók névsora:

Kulai II. Gazdakör	3.000 dinár
Dr. Deák Leo utján N.N. (Szombor)	500 „
Ruff István kántor utján a bezdani Magyar Olvasókör és Katolikus Kör	500 „
Dr. Deák Leo utján L. J. és N.N. (Szombor) N. N. (Szv. Miletics) 100-100 dinár, S. (Szombor) 50 dinár, összesen	350 „
Dr. Brezovszky Nándor (Noviszád)	200 „
Dr. Kovács Bódog (Noviszád)	200 „
Dr. Bauer József (Noviszád)	100 „
Kramer Márton (Novivrbász)	100 „
Márkus Rálmán (Bilje)	100 „
M. F. (Szombor)	50 „
Dr. Pummer Sándor (Noviszád)	50 „
E. J. (Noviszád)	10 „
Összesen	5.210 dinár

Boldog háláérzettel könyveljük el a tegnapi nap szép eredményét, de azért megújítjuk esdeklő szavunkat:

Még nem elég... még nem elég...

Mindenfajta fájdalomnál

migrén, neuralgia, rheuma, idegesség és menstruációs nehézségek esetén gyorsan hat az

ALGOCRATINE

Előállítja: E. LANCOSME, PARIZS.

Kapható minden gyógyszerárban.

Osl. reg. p. br. 2573 od 11. XII. 1933.

Kisérteles telenségek az angol az angol nyomorról

Londonból jelentik. Az angol lapok megdöbbentő tudósításokat közölnek arról a mérhetetlen nyomorról, amely Ujfundlandban, Anglia északamerikai birtokán uralkodik. A munkanélküliség az utóbbi időben egyre nagyobb méreteket ölt. A munkanélküliek az utóbbi időben egyre nagyobb méreteket ölt. A munkanélküliek kis gyermekei tömegesen halnak éhen. A munkásosztályhoz tartozók már teljesen lerongyolódtak, minden ruhájukat eladogatták, úgyhogy ujjban ócska lisztesszékkel készült „ruhában” járnak. Az elmúlt napokban sok ezer munkanélküli férfi és nő vonult a kormányépület elé. Zsákruhákban, sovány, beesett arcukkal, tévova járásukkal kísérteties látványt nyújtottak a szerencsétlen emberek. Izgatótan tüntettek, munkát és kenyeret követeltek, majd be akartak hatolni az épületbe. Végül rendőrök léptek közbe és szétverték a szerencsétlen emberek seregét.

— Siketnéma gyermekek felvétele az izraelita siketnémák országos intézetébe (Budapest, VII. Mexikói ut 60). Hangzó beszédre való oktatás és nevelés céljából felvételt nyerne mindkét nembeli, ötödik életévüket meghaladott, siketnémán született és később megsiketült gyermekek. A felvételt kérő folyamodványhoz csatolandó a gyermek születési-, himlőoltási bizonyítványa. Szegénysorsu gyermekek szülői dijkedvezményért, illetve ingyenes felvételt folyamodhatnak. Ez esetben a szülők vagyontalanságát igazoló hivatalos okirat csatolandó. Pályázati határidő május 31. Felvilágosítást nyújt az intézet igazgatósága.

— Gyomor- és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbelhuzamban, bélbakterium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek. A forró égő országokban észlelt orvosi tapasztalatok igazolják a Ferenc József viz rendkívül értékes hatását vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek változással együtt lépnek fel.

— Vasárnapi mise után. Csufos kalandja akadt március 10-én Latinkics Ilonka nevű bácskogradistai hajadonnak. Latinkics Ilonka ünneplőbe öltözött és elment a vasárnapi misére. Mikor 11 óra tájt hazaérkezett a házuk előtt találta Benyak Évát, aki hátamögé dugott kézzel várakozott a kiskapuban. Mikor azután Ilonka egészen közelébe érkezett, se szó, se beszéd felemelte jobbkarját és a markában szorongatott pálcával verni kezdte a gyanutlan leányt. Mikor a pálcát eltört, kézzel esett Benyak Éva Latinkics Ilonkának, hajánál fogva a földre rántotta, majd végighuzta a pocsolyában. Akkorra azonban segítség érkezett, Ilonkát megszabadították veszélyes helyzetéből, Benyak Évát pedig a hatóság vonta felelősségre. A harcias hajadon azt állította, hogy Ilonka faluhosszat rágalmazta és ezért akart leszámolni vele. Az esettel még dolga lesz a bíróságnak is.

— Ingyenes tanács tüdőbetegek gyógyítása és elhelyezése ügyében. Mindazok, akik tüdőbetegek üdülőekben, sanatóriumokban való elhelyezése, gyógykezelése vagy a költségek fizetése ügyében ingyen felvilágosítást akarnak, azok forduljanak a noviszádi állami tuberkulózis diszpanzerhez, Duna ucca 36 első emelet, ahol naponta 8-12 óra között, minden tüdőbetegekre vonatkozó felvilágosítást ingyen kapnak meg.

Ujítsa meg előfizetését!

Nagyon érdekes lesz Dr. Horváth Ernő tanulmánya vasárnapi számunkban:

Szerelem az első pillantásra

A modern lélekkutatás eredményei — Nemcsak első hatásra, hanem első hallásra vagy az első illathullám hatására is fellobbanhat a szenvedélyes szerelem

Mindenfelől

A Losangeles nevű amerikai kormányozható léghajót, amely az utolsó óriásléghajója az amerikai haditengerészetnek, a vihar leszakította a lakehursti légikikötő hangyótornyáról. A léghajó orra megsérült. A legénységnek nem történt semmi baja.

Smith Jeremiás bankár, Magyarország volt népszövetségi főbiztosa Londonban elhunyt. Smith nagy érdemeket szerzett a magyar pénzügyek újjászervezése körül. Amikor 1926-ban Budapestről távozott, két évi fel nem vett illetményét, 60 ezer dollárt a magyar államháztartás javára ajánlotta fel, a magyar kormány azonban ezt az összeget amerikai ösztöndíjak alapítására használta fel.

Spieker József jezsuita atyát, akit a kölni bíróság felmentett az államellenes kijelentések vádjáról, a bírói letartóztatási végzés megszüntetése után az államrendőrség védőrizetbe vette.

Rio de Janeiro közelében egy autóbusz utasai közül hatan meghaltak, huszan megsebesültek.

Csikágóban kommunista propaganda miatt letartóztatták John Strachey volt angol munkáspárti képviselőt.

Pozsonyi jelentés szerint Eszterházy János grófot a csehszlovákiai magyar keresztényszocialista párt elnökét újabb tíznapos börtönbüntetésre ítélték egy népgyűlési beszéde miatt. Eszterházy gróf nemrég töltötte ki 14 napos börtönbüntetését, amelyet hasonló cselekmény miatt kapott.

— **Uj orvos-doktor.** Pilaszanovich Imrét, néhai Pilaszanovich József sztramaravici nagybirtokos fiát, az innsbrucki Lipót Ferenc tudományegyetemen március 16-án avatják az orvostudományok doktorává.

— **Járványtünet a sztáribecseji gimnáziumban.** A sztáribecseji gimnáziumban az utóbbi napokban tömegesen fordultak elő influenza megbetegedések és ezért az iskolát szerdán egy hétre bezárták.

— **Uj műsor a Szlobodában.** A Szloboda március 16-án, szombaton este, a szokott díszes és hangulatos keretben mutatja be szenzációs új műsorát, amelynek kiemelkedő pontjai egy akrobata-szám, egy világhírű táncos-duó és egyéb nívós és érdekes variété számok. Asztalok rezerválása 20-06 telefonszám alatt.

— **Fel akarta kötözni a lova farkát.** Nem mindennapi módon szenvedett súlyos természetű sérüléseket Gyuragin Zsárkó jó módu csurugi földműves. A gazdálkodó felakarta kötözni lova farkát, mivel sáros volt az út és meg akarta járni állatait. Alig lépett azonban az első lovához, a nyugtalan állat felrántotta hátsó lábát és hatalmasan Gyuragin arcába rugott. A szerencsétlen ember vértől elborítva bukott az istálló padozatára és keservesen jajgatni kezdett. Orvost hívtak, majd beszállították a noviszádi kórházba. Megállapították, hogy a hatalmas rugás három helyen eltörte Gyuragin jobb állkapcsát.

EGYESÜLETI ÉLET

A topolai ipartestület közgyűlését Bacsá József elnök vezette le. A gyűlésen a 340 tagból álló testület igen sok tagja vett részt. Miután a régi vezetőség megbízatása lejárt, megtartották az új választást is, a tagok egyhangulag a jelenlegi elnököt kívánták, aki megköszönte a bizalmat és nagy mérvű elfoglaltságára hivatkozva kérte a tagokat, hogy bizalmukkal Kiskárol János cipészt ajándékozzák meg, akit azután egyhangulag meg is választottak. Kiskárol János azonnal elfoglalta az elnöki széket és beszédében, a kisiparosokat súlyosan érintő terhek megszüntetésének elhárításáról beszélt és kérte a tagokat, hogy minden az iparosokat érintő ügyben, különösen az adónál egyöntetűen járjanak el.

A szuboticei Merkur tagjai március 24-én délelőtt 8-12 óráig az egyesület Manojlovics-utca 7. szám alatti helyiségében megválasztják a zagrebi kongresszus delegátusait. Ugyanaznap délután 4 órakor a szuboticei Merkur a Városi Színház kistermében tartja meg rendes évi közgyűlését.

A szuboticei Lovaregyet március 24-én délelőtt 11 órakor a Tisztítóthozban tartja évi közgyűlését. A közgyűlésen megállapítják az idei szuboticei és szombori lövészversenyek időpontját.

A bogojevó-vajsza-zsivai ármentesítő társulat rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen hosszabb vita után elfogadták a társulat tízenöt millió dinár tőkét és nyolcmillió dinár kamatot kitevő adósságának konvertálását az állami Jelzálogbanknál. Ezek szerint az eddigi nyolcmillió dinár kamathátralékot tőkésítik és az így összesen 23 millió dinárt kitevő adósságot 22 évre konvertálják az eddigi 12 és fél százalékos kamatos lefizetés helyett 8,7 százalékos lefizetésre. A konvertálást 275 szavazattal 33 ellenében fogadta el a rendkívüli közgyűlés.

A temerini Gazdakör az ifjú gazdák részére vasárnap délután szakelőadást tart, melynek tárgya az adózási alap és kivétel, valamint a tavaszi munkálatok előjegyzése és a tengeri ültetéssel kapcsolatos vetőmag kiválasztása lesz.

A noviszád-kamenical helyi hajó menetrendje

A Noviszád és Kamenica között közlekedő helyi hajó menetrendje március 1-től a további rendelkezésig a következő: Noviszádról indul minden hétköznap 6:15; 7:15; 8:30; 10:30; 11:30; 13:—; 14:—; 16:—; 17:—; 18:—; 19:—; 20:—.
Vasárnap: 5:30; 6:30; 7:30; 8:30; 9:30; 10:30; 11:30; 13:—; 14:—; 15:—; 16:—; 17:—; 18:—; 19:—; és 20:—

Kamenicáról indul hétköznap: 5:45; 6:45; 7:45; 10:—; 11:—; 12:30; 13:30; 14:30; 16:30; 18:30; és 19:30. Vasárnap: 5:—; 6:—; 7:—; 8:—; 9:—; 10:—; 11:—; 12:30; 13:30; 14:30; 15:30; 16:30; 17:30; 18:30; és 19:30.

—o—

Szrbobráni hírek

Kedden délután Milinov Szteván és Szivacska Ráda szrbobráni földművesek két társukkal betértek Zeremszki Vlada vendéllőjébe. Itt először barátságosan ittak, de hamarosan utána összeverekedtek. A kocsmáros erre kitessékeltte őket, mire a verekedést az udvarban folytatták és itt Milinov késével hátába szurta Szivacska, aki súlyosan megsebesült. — Kátyánszki Milán szrbobráni földművestől a szrbobráni vásártéren ellopták tárcáját, amelyben iratok és 500 dinár készpénz volt. Feljelentése alapján a csendőrség letartóztatott egy kulai egyént, akinél megtalálták Kátyánszki iratait, de az 500 dinárról mitsem akart tudni. — A március 12-én megtartott vásár a rossz idő miatt igen gyengén sikerült. A felhajtás elég volt ugyan, de vásárló kevés volt.

—o—

Dolinai hírek

Dolina pusztán Horvát János és Nagy Simon tanyájáról ellopták a baromfit, a tolvajok azonban minden fajtaból egyet-egyét meghagytak a tulajdonosoknak. — Jó Árpád dolinai legény a napokban késő este ment haza. Amint Bata Ferenc szállása közelébe ért, ott egy embert látott ólalkodni, aki futásnak eredt. Jó felkeltette Batát és körüljárták a szállást, amikor több lövést adott le valaki, Bata erre szintén lőtt, mire a szántóföldről hat ember felugrott és elszaladt. Jó Árpád kérésére Bata egy darabig elkísérte, de mikor visszaindult, a legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy az előbb elmenekültek az ő kilenc sertését hajtják. Rögtön közéjük lőtt, mire a tolvajok futásnak eredtek. Bata pedig haza hajtotta a disznóit. A csendőrség most keresi a sertéstolvajokat.

—o—

Bezdáni hírek

A bezdáni vendéglősök az elmúlt napokban gyűlést tartottak, amelyen az engedély nélküli borkimérés ellen szólaltak fel. A szombori kerületi ülésen kérték fogják a hatóságot, hogy a borsémpészés ellen szigorúan lépjen fel. — A farsang utolsó napján történt vérengzés legsúlyosabban sebesült áldozata, Burián György a szombori kórházban történt kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy nemcsak Ág, hanem a két Major fivér is rátámadt. Ezzel szemben Ág azt mondja, hogy ő egyedül támadta meg Buriánt. A Major testvérek is tagadják, hogy bármi részük lett volna a verekedésben.

—o—

— **A kézmű és gyáripart fejlesztő intézet alapszabálya.** A kereskedelmi és ipariügyi miniszter megengedte a noviszádi kereskedelmi és iparkamarának, hogy kézmű és gyáripart fejlesztő intézetet nyisson a kamara mellett. Az alapszabályok jóváhagyása után ez az intézet rövidesen megkezdheti működését.

— **Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaglásnál és zsámbánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos háziszer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.**

S P O R T

Bajnoki kapunyitás a noviszádi alszövetségben

Hogy sáfázkodtak az egyesületek a téli szünetben

Holnap megindul a tavaszi bajnoki szezon a noviszádi alszövetségben. Egyelőre ugyan csönk lesz a szezon, mert — mint már jeleztük — a bíróhiány miatt csak az elsőosztályban lehet megkezdeni a bajnoki mérkőzéseket. De azért így is már a holnapi mérkőzéseken eldől, hogy az egyesületek milyen munkát végeztek a téli hónapok alatt. Hosszu volt a téli szezon, bőségesen nyílt alkalom a tornatermi tréningre, mezői futásra, sőt a játékosgyűlésre is, ami a gyakorlat szerint igen komoly tényezője a téli „munkának”.

Noviszádon a Makkabi—Rádnicski elsőosztályú bajnoki mérkőzés vezeti be a tavaszi szezont. A két csapat alig-alig szerepelt az őszi bajnokságotól, formájuk meglehetősen nyílt. A mérkőzést a

Rádnicski pályán rendezik 3 órai kezdettel. Előtte fél 2 órai kezdettel a Graficsár a Posta-órákkal játszik barátságos mérkőzést.

Mitrovicán a NAK a Gradjanszki-val mérkőzik. Mint mindig, ezuttal is kemény küzdelemre van kilátás, mert a Gradjanszki odahaza nagyon veszedelmes ellenfél. Palánkán a sorolás szeszélye kemény feladat elé állítja a Szlogát, a Vojvodinaval kerül össze, amely az eddigi tapasztalat szerint a legkorábban lendül fölébe a hosszabb szünetek után.

A vidéken egyelőre csupán barátságos mérkőzések lesznek, de mindössze csak néhány mérkőzés szerepel a napirenden.

Kisorsolták a szubotícai alszövetség másodosztályú bajnoki mérkőzéseit

A vidéki csoportokban április 7-én, Szubotícán április 14-én kezdődnek a mérkőzések

A szubotícai alszövetség intézőbizottsága keddi esti ülésén kisorsolta a másodosztályú bajnoki mérkőzéseket az alszövetség mind a négy csoportjában. A sorsolás szerint a szubotícai csoportban április 14-én, a vidéki csoportokban pedig április 7-én kezdődnek a bajnoki mérkőzések. A sorsolás a következő:

SZUBOTÍCAI CSOPORT

Április 14: Privrednik SK—Rádnicski SK, Zrinjski—Bunjevac.

Április 28: Zrinjski—Privrednik, Rádnicski—Muzsicsár, Bunjevac—Hajduk.

Május 12: Rádnicski—Bunjevac, Zrinjski—Muzsicsár, Privrednik—Hajduk.

Május 19: Muzsicsár—Privrednik, Hajduk—Rádnicski.

Május 26: Hajduk—Zrinjski, Bunjevac—Muzsicsár.

Junius 2: Bunjevac—Privrednik, Rádnicski—Zrinjski, Muzsicsár—Hajduk.

DUNAI CSOPORT

Április 7: Krnjaja SK—Csonopljai SK, szombori Rádnicski—Sztanicsi Szloga, Vatr. Omladina (Rigyica)—Bresztováci SK, Szivaci AND—gakovói Elektro.

Április 14: Bresztováci SK—Szivaci AND, Rádnicski—Csonopljai SK, Elektro—Szloga, Krnjaja—Vatr. Omladina.

Április 28: Elektro—Rádnicski, Csonoplja—Bresztovác, Szand—Szloga.

Május 12: Krnjaja—Szivaci AND, Vatr. Omladina—Rádnicski, Szloga—Bresztovác, Csonoplja—Elektra.

Május 19: Szivaci AND—Rádnicski, Vatr. Omladina—Elektra, Krnjaja—Bresztovác, Szloga—Csonoplja.

Május 26: Csonoplja—Vatr. Omladina, Rádnicski—Krnjaja, Bresztovác—Elektra.

Junius 2: Szloga—Krnjaja, Bresztovác—Rádnicski, Vatr. Omladina—Szivaci AND.

Junius 9: Elektro—Krnjaja, Szloga—Vatr. Omladina, Csonopljai SK—Szivaci AND.

TISZAI CSOPORT

Április 7: Granicsár (Gyala)—Jugoszlávia (Horgos), sztarakanizsai Granicsár SK—Arangyelováci Szlávia, szentai Merkur—Krszturi Jedjinstvo.

Április 14: Szentai Jugoszlávia—Gyalai Granicsár, sztarakanizsai Granicsár—Merkur, Jedjinstvo—Szlávia.

Április 28: Szentai Jugoszlávia—Sztarakanizsai Granicsár, gyalai Granicsár—Merkur, horgosi Jugoszlávia—Arangyelováci Szlávia.

Május 12: Szentai Jugoszlávia—Gyalai Granicsár, arangyelováci Szlávia—Merkur.

Május 19: Horgosi Jugoszlávia—Krszturi Jedjinstvo, Merkur—Szentai Jugoszlávia.

Május 26: Gyalai Granicsár—Krszturi Jedjinstvo, arangyelováci Szlávia—Szentai Jugoszlávia, horgosi Jugoszlávia—Krnizsai Granicsár.

Junius 2: Merkur—Horgosi Jugoszlávia, krszturi Jedjinstvo—Szentai Jugoszlávia, gyalai Granicsár—Arangyelováci Szlávia.

Junius 9: Sztarakanizsai Granicsár—Arangyelováci Granicsár.

KÖZÉPBACSKAI CSOPORT

Április 7: Kulai JSK—Turjai Vojvodina, Torzsai AND—Szbobráni Rádnicski, Bácskogradistei AK—Szekicsi SK.

Április 14: Bácskogradistei AK—Vojvodina, kulai JSK—Torzsai AND.

Április 28: Vojvodina—Szekics, Torzsai AND—Bácskogradistei AK, kulai JSK—Rádnicski.

Május 12: Szekics—Torzsai AND, Rádnicski—Bácskogradistei AK.

Május 26: Vojvodina—Torzsai AND, Rádnicski—Szekics, Bácskogradistei AK—Kulai JSK.

Bezdán vasárnapi sportprogramja

Majdnem félév szünet után, vasárnap újból megindulnak a futballmérkőzések Bezdánban. Már az elmúlt vasárnapra le volt kötve a szubotícai SzMTC csapata, azonban az idő újból nem kedvezett a sportolóknak és így a mérkőzés elmaradt. A BSE vezetősége most újból lekötötte az SzMTC csapatát. Tekintettel arra, hogy 24-én a Bezdáni SE már Szomborban játszik bajnoki mérkőzést, a vasárnapi meccset mindenáron megtartják, mert a csapatnak feltétlenül szükséges legalább egy barátságos mérkőzés a bajnokiak előtt. A szubotícai SzMTC mindig nagyon szimpatikus együttes volt a bezdáni közönség előtt és bátran lehet állítani, hogy a Bezdánban járt szubotícai csapatok között az SzMTC játszott a legszebb futballt. A BSE csapatáról semmit sem lehet mondani. A csapat meglehetősen tréningben van, azonban még mérkőzést nem játszott. Nagy előnye a BSE-nek, hogy ezen a mérkőzésen szerepelni fog Horváth III, aki végleg visszatért a katonaságtól, valamint Polcz a zagrebi HASK kitűnő csatárjátékos, akinek már van joga barátságos mérkőzés lejátszására. A csapat felállítása még bizonytalan, de tény, hogy a vezetőség most könnyen állíthatja fel a csapatot, mivel elegendő játékos áll rendelkezésre. Előreláthatólag ez lesz a csapat: Hermann — Kiss, Tibor — Odry, Szlávik, Vukovics II — Horváth II, Horváth III, Ognjanov, Polcz, Matheisz. Számításba jönnek még: Ruff I, Ruff II, Jeszenszki és Osztrogonác.

A mérkőzés délután fél három órakor kezdődik a sztanjicsi dr. Bogdanovics bíráskodásával.

A noviszádi Napred hivatalos közleményei

Női ping-pong mérkőzés lesz holnap délután 9 órai kezdettel a noviszádi Református Olvasókör helyiségében a Napred és az Olvasókör csapatai között. A Napred hölgy csapata: Herbszt Iionka, Czirbusz Teruska, Boles Kató, vegyes páros: Czirbusz—Herbszt Rudolf. Délután fél 3 órai kezdettel a Katolikus Olvasókör csapatával játszik a Napred a Katolikus Kör helyiségében az alábbi összetételben: Herbszt, Dudás, Tobolka, Czirbusz. A Katolikus Olvasókör második csapatával a Herbsztnél játszik. Felállítás: Bobák, Turó, Bed, Szlama. A kijelölt játékosok pontosan jelenjenek meg. A vezetőség valamennyi tagját felkérjük, hogy ma, szombat este a Kamenici ucai Szabó vendéglőben megjelenni szíveskedjenek este fél 8 órára. — Elnökség,

Jó diák, a jó futballista. Pfau János, a Temerini SK kitűnő játékosa a zagrebi egyetemen jogi diplomát szerzett.

A noviszádi Heraklesz ma, szombaton nagy tréningmérkőzést tart, amelyen valamennyi játékos tartozik megjelenni. — Vasárnap délután 3 órakor barátságos mérkőzést játszunk a Napred I. csapatával. Az alábbi felsorolt játékosok pontosan jelenjenek meg a Bauernél: Koparecz, Bársony, Bíró, Csorba, Weisz, Csonka, Takács, Csipics, Czirbusz, Bubori, Mihlicz, Sáfrány, Wacker, Kovács. — Vezetőség.

Női tavaszi és esőkabátok

nagy választékban és olcsón kaphatók

Fischer J. és Fia
cégnél Noviszádon.

A kuglizó sport hírei

Új tisztikart választott a noviszádi polgári Magyar Daloskör kuglizóklubja

A titkári jelentésből kitént, hogy az egyesület harmínchét barátságos mérkőzés közül huszonegyet megnyert, a tízenkét bajnoki mérkőzésből pedig kilencet. A csapat a bajnoki tabella második helyét foglalja el. Az egyesület egyéni bajnoka Gőz János 85 ponttal, noviszádi rekorddal. A választás során tiszteletbeli elnökké választották Fehér Istvánt, elnökké Nagy Sándort, ügyvezető elnökké Liebisch Mihályt, alelnökké Pénzes Istvánt, titkárrá Győri Belát, helyettesévé Pajzer Bálintot, pénztárossá Horváth Józsefet. A választmány tagjai lettek: Gőz János, Resnyák János, Metzinger János, Dudás Sándor, Prikkel András, Busa Gy., Farkas László, Krszta István, Baesa Károly, pótagok: Dluhi András, Nagy László.

Noviszádi Miksi Mausz—Zvezda 144:117

Szerdán játszott barátságos mérkőzést a két csapat a Lira pályán. A Miksi Mausz megérdemelt győzelmet aratott. Mindkét csapat tíz emberrel játszott. A győztes csapat részeredményei: 25, 17, 26, 33, 17, 26. A Zvezda részeredményei: 14, 21, 23, 17, 9, 33.

A noviszádi kuglizóegyesületek hivatalos közleményei

A noviszádi kuglizószövetség értesíti a bírójelölteket, hogy ma szombat este 9 órakor a Bauer pályán feltétlen megjelenni tartoznak, mert Fehér István tehnikai referens szabálymagyarázó előadást tart. — Az egyesületeket értesítjük, hogy az alszövetségi egyes bajnokságra holnap, vasárnap délután 3 óráig lehet jelentkezni az alszövetség titkárnál. Benevezési díj 10 dinár. — Az elnökség.

A noviszádi Sofőrök alább felsorolt kérem, hogy ma, szombat este 8 órakor feltétlen jelenjenek meg a Szabó pályán: Lenn, Szántai, Mórjcz, Kovács, Szemerédi, Vancsik, Bogyó, Pejkert, Kelemen, Jung, Nagy, Filipovics, Sztankovics, Róka, Haródi. — Kapitány.

A noviszádi Daloskör ujonnan megválasztott vezetőségét kérem, hogy ma szombat este 8 órakor a Bauer pályán megtartandó választmányi ülésén megjelenni sziveskedjenek. — Győri titkár.

Színház

A Noviszádon szereplő szintársulat heti műsora

Szombat, március 16-án Vojnovics „Ekvincio” című négy felvonásos drámájának bemutatója. Helyárak 3 dinártól 16 dinárig.

Vasárnap, március 17-én délután 3 órakor „Alt Heidelberg”. Erre az előadásra a kedvezményes jegyek nem érvényesek. Helyárak 3 dinártól 12 dinárig. Este nyolc órakor Gyidó, népszimfő, a 7. gyalogezred zenekarának közreműködésével. Kedvezményes jegyek érvényesek. Helyárak 3 dinártól 16 dinárig.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara jelentése a januári és februári iparendedély változásokról

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara területén 1935 januárjában a következő iparendedélyeket adták ki: 44 kereskedelmi üzlet, 59 kisiparos, 25 vendéglős, 4 gyár és 2 gyári eladási üzlet részére, ezzel szemben 46 kereskedő, 68 kézműiparos, 21 vendéglős, 3 gyáros és 1 gyári elárúsító hely adta vissza az iparigazolványt. Ezenkívül ideiglenesen (egy évre) a következők adták vissza iparigazolványukat: 21 kereskedő, 22 kézműiparos, 5 vendéglős és 3 gyáros. Januárban két kereskedelmi fiók üzletet nyitottak meg és öt szűnt meg, ezen felül 3 ipari fiókot nyitottak meg és ugyanennyit szüntettek meg.

Február hónapban a noviszádi kamara területén a következő számú iparigazolványt adták ki: 48 kereskedő, 109 kézműiparos, 21 vendéglős és két gyár részére, míg ugyanabban a hónapban 42 kereskedő, 57 iparos és 7 vendéglős adta vissza iparendedélyét. Ideiglenesen egy évig 7 kereskedő, 18 kisiparos és 1 vendéglős szüneteltetik üzletüket. Február hónapban csak egy kereskedelmi elárúsítóhelyt nyitottak meg, míg két kereskedelmi és két ipari elárúsítóhely megszűnt.

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

Noviszádi terménytőzsde

Tegnap a noviszádi terménytőzsdén a következő árakat jegyezték:

Buza: 78 kgos 2 százalékos bácskai 125—127, bácskai tiszai 131—133, tiszai uszályrakomány 133—135, felsőbánati 125—127, délbánati 122—124, szerémi 125—127, szlavóniai 131—133.

Rozs: bácskai 122,50—125.

Árpa: 65-66 kgos bácskai és szerémi 125—130, 67-68 kgos bácskai és szerémi 135—140.

Zab: bácskai és szerémi 90—92,50, szlavóniai 90—92,50.

Tengeri: bácskai gar. minőség 69—70, bácskai április—májusra 71—73, bánati gar. minőség 65—66, szerémi gar. minőség indijjai paritásban 69—70, szerémi április—májusra 71—73, uszályrakomány márciusra 70—71.

Buzalisz: bácskai és bánati nullás gg és g 197,50—217,50, kettős 177,50—197,50, ötös 157,50—177,50, hatos 140—145, hetes 112,50—117,50, nyolcas 80—85, szerémi és szlavóniai állomásról, nullás gg és g 195—205, kettős 175—185, ötös 155—165, hatos 137,50—147,50, nyolcas 80—85.

Buzakorpa: jutazsákokban bácskai és szerémi 81—83, bánati 80—82, uszályrakomány 82—84.

Bab: fehér 2 százalékos zsák nélkül bácskai és szerémi 132,50—137,50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: Csekély.

Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 124—126, felsőbácskai 124—126, szlavóniai 130—132, szerémi 124—126, Tisza bácskai 130—132, Tisza bánati 130—132, felsőbánati 124—126.

Rozs: bácskai vasut 122,50—125.

Zab: bácskai vasut 87—89, szerémi és szlavóniai 88—90.

Árpa: bácskai 125—127,50, szerémi 125—127,50, bácskai tavaszi 135—140, baranyai tavaszi 135—140.

Tengeri: bácskai és szerémi vasut 69—71, április—májusra 72—74.

Bab: szokvány 135—140.

Buzalisz: nullás gg és g 200—220, kettős 180—200, ötös 160—180, hatos 140—155, hetes 115—120, nyolcas 85—90.

Korpa: prompt 82—84.

Zsir: 1175—1275.

Irányzat: Csendesebb.

— Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a gyomorbelesatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít.

Vegyen részt a Reggeli Ujság heti keresztrejtvény pályázatán

Vízszintes: 1. Nem mindig értékes irodalmi művek, 13. Lekaszál, 14. Elmenő, 15. Az olcsóbb, 17. Ma már legtöbbször vár ez, 18. Tud mássalhangzói, 19. A szív működésének jele, 21. Vissza: államnyelven személyes névmás, 22. A vén fa ilyen, 24. Kiváló magyar irodalomtörténész és esztétikus, 25. Aki nyaralni megy, 28. Ugy g nélkül, 29. Határozói igenév képző, 30. Régen ..... kapott a jó diák, 33. Gyűrűalakú korallszigetek, 37. Nem jár, 38. Dália, 39. Nem hagy a listán, 41. Előjéző, 42. A ricinus növény magyar neve, 44. Nem az, 46. Minden ..... kanálnak nem helyes lenni, 47. Rak-tár, 51. Egyedül közismert idegen szóval, 52. A XX. század egyik jó hajtórugója, 53. Rés.

Függőleges: 1. Nagyon helyes tulajdonság, amíg önzésbe nem megy át, 2. A diktatura ezekkel kormányoz, 3. Vissza: államnyelven piszok, 4. Kezdetben, 5. Hun vezér, 6. És latinul, 7. Vissza: államnyelven személyes névmás, 8. Reácsuk, 9. ... et államnyelven: kísértet, 10. Valaminek egymásutánja, 11. A hegyvidéki üdülőhelyek levegője, 12. Nem megbízhatók, 16. Borjú becézése, 20. Vegetálás, 23. Az abc egymást előző betűi, 26. Vissza: alak-

134. számú keresztrejtvény

Közlő: Dudás Mihály (Szabó á.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					
15					16				17		
18		19						20		21	
22	23					24					
25				26		27				28	
29						30	31			32	
35	34	35	36			37					
38							39			40	
41						42					
	43	44	45			46					
47	48	49				50		51			
52											53

(alan, 27. Kicsinyítő képző, 31. Akadályoz, 32. Erőszakkal elvész, 34. Véd, 35. Hasznos növény mássalhangzói, 36. Bájos és jóalaku, 40. Irányában, 43. Művészi kettős, 44. Fel népiesen, 45. Vissza: névutó, 48. Ryswick része, 49. Tura mássalhangzói, 50. Köszönés-fele.

Keresztrejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésűk csupán az, hogy a kockák száma függőleges és vízszintes irányban ne legyen több 14-nél. A tervezetet beküldők résztvesznek a rendes heti sorsolásban.

A megfejtéseket legkésőbb jövő hétfő este 6 óráig kell eljuttatni a szerkesztőségbe. A megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki jövő vasárnapi számunkban.

A megfejtő neve és címe:

.....

MENTSÉTEK MEG LELKEINKET!

Tragikus tömegpusztulások a tengeren (9)

Pontosan két óra
husz perckor...

— Mentemben a hidon surrantam keresztül. A hid sötétjében három ember cigarettázott és beszélgetett az elmúlásról. Rögtön ráismertem az első tisztre, Butt őrnagyra és Astor úrra. Ezek a hősök már lemondtak az életükről és a végső pillanatot várták. Astor éppen azt magyarázta társainak, kár volna, ha öngyilkossággal be-szennyeznék munkával eltöltött, becsülettel átélt földi létüket és bűnös-ként állítanának oda a Mindenható magas színe elé. A nyitott térképezőszobában még égett a villanylámpa és az asztalon két revolver feketélt. Gazdátlan fegyverek, melyeket jobb belátásra jutott egész férfiak vetettek el maguktól az utolsó pillanatokban! Az óra két óra hat percet mutatott, mikor utoljára léptem be a távirászkokhoz. Ezek még mindig változatlanul dolgoztak, a dinamójuk bugása közben halkán nevetgéltek és cigarettáztak.

— Kérdezősködésekre elmondták, hogy a Carpathia már csak harminc mérföldnyire van tőlünk és teljes erővel száguld, hogy idejében a színhelyre érkezzen. Kellő időben... hatalmas Isten, hol volt akkor már a Titanic! Valahol a sejtelmes tengerfenéken!...

A kormányos felkőnyökölt és kidülledő szemmel nézett felém. Azt hittem, hirtelen megbolondult. Egy pohár vizet hörpintett fel aztán meggyújtotta kialudt pipáját és elmondta a Titanic pusztulásának legvégső, legdrámaibb aktusát.

— Pontosán két óra husz perckor aztán vége szakadt ezeknek a szörnyű tusakodásoknak. Egy zenészt, aki eldobta a szak szofonját, maga Smith kapitány lőtt homlokra. Hiába, a zene abbamaradt és a muzsikusok beálltak azok közé, akik esztelen futkározásukkal felforgatták a fedélzet rendjét. Persze... csak pincérek voltak... végül a jelzett pillanatban a Titanic megrázkódott, még jobban balra, majd aztán jobbra dőlt, a mélyből rettenetes durranások hangzottak fel hozzánk... kazánok robbantak egymásután és a gépésztszettek, akik közül egyetlen egyet sem láttam a fedélzeten, már bevégezték földi pályafutásukat... Smith parancsnok nagyot sóhajtott és lassan elindult... fölfelé... a hid irányába... hogy ott haljon meg, ahol egész életén át helytállt a tenger minden rosszindulatu támadásával szemben... és ekkor a hajó, mint valami oldalbavagott állat, sután a magasba emelte a farát, mondom magának, direkt kirugott, a kéményekből lángok és szikrák törtek elő, mindenütt szörnyű ropogás... az emberek legurultak a mélybe... a szörnyűséges robbanások tovább dörögtek... és végül a hatalmas hajó, mint a nyíl, alámerült a hullámokba.

— Csak annyit tudok, hogy valami kötélvég, vagy deszkadarab rettentően febesújtott s ez az ütés kényszerített arra, hogy elengedjem a korlátot, melybe megkapaszkodtam. Lent a mélyben nagyon jól éreztem a rettenetes nyomást, amit a víz fejtett ki rám. Valami még mélyebbre nyomott, de csak egy pillanatra, mert a következőben már a felszínre buktam és ekkor éreztem, milyen borzalmas hideg a víz! Nem tudom miként kerülhettem egyik csónak közvetlen közelébe, valószínű, hogy az óriási örvény leszállt, vagy hajított oda. Valaki felkiáltott a csónakban:

— Nini, ez Lessington! Fogózz meg kormányos!

— A csónakok oldalán sokhelyen megsegezett kötél-kapaszkodók vannak a dermedező kezeim egy ilyen lelógó kötél-darabot szerencsésen elkaptak. A következő pillanatban már beemeltek a csónakba, ahol a férfiak vadul énekeltek, hogy a nők ne hallják a vízben jajgató, ordító szavak végső segítség-kiáltását. De a néhány szál tengerész nem bírta tulbőmbölni annak az ezerötszáz embernek a vészes üvöltését, akik ott vergődtek a vízben és sorra ájultak el a hidegtől. Egyébként most már teljes sötétség vett körül bennünket. A Titanic gyorsan süllyedt hullámsírájába, a világítás egy csapásra megszűnt lenni s csak a csónakokban gyujtogatták sorra a petróleumlámpásokat a vezető matrózok.

— Amit a vízben uszkálók érdekében megtehettünk, bátran állíthatom, meg is tettük. Mindenféle gerendákba, hordókba kapaszkodó embereket szedtünk fel, de a tulerőszakosoknak az evezőkkel a kapaszkodó kezükre esaptunk, amint a hűmők oldalába fogóztak és úgy fűgtek rajtuk, mint a fűrtök. A mi csónakunk alig három ujjnyira állt ki a vízből és egyetlen hullám elegendő lett volna ahhoz, hogy mindenestől a mélybe merítse utasaival együtt! Parancsomra tehát kívül eveztünk a szörnyű tumultusból s csakhamar békésebb vizeken voltunk, ahol aztán én is leráztam magamról a vizet s elfogadtam néhány nő meleg kendőjét, amit erőszakkal rámesavartak.

— Így menekültek meg a szikratávirászkok is, akik már derékig a vízben voltak de még mindig eszeveszettül dolgoztak és csak akkor ugrottak a tengerbe, amikor kesszülékeiket összelapították a helyükből kimozdult akkumulátor-telepek. Bride életben maradt, de a másik annyira összefagyott, mire kihuzták, hogy a Carpathia fedélzetén meghalt.

A White Star titkolózik...

A többit aztán már szavahihető hírlap-tudósításokból tudjuk.

A Carpathia pontosan négy óra tiz perckor ért a szerencsétlenség színhelyére, de ott már nyoma sem volt testvérgőzösének! Addigra a Titanic már elérte a tengerfeneket és pihent vagy háromezer méternyi mélységben...

A mentőgőzös első segélyhívásait 11 óra 55 perckor kapta meg, azonnal rákapcsolt a legnagyobb sebességre és hihetetlenül rövid idő alatt tette meg a hetven mérföldnyi távolságot. Mikor a helyszínre ért, egyetlen ember sem uszkált már a víz színén. Illetve uszkált, de — holtan. A Carpathia szintén működésbe hozta óriási reflektorait, melyeknek fényénél irtózatossá kép tárult az álmélkodó tengerészek elé. A síma tenger tele holttestekkel és tele csónakokkal, melyek szorosan egymás mellé állva nem mozdultak a helyszínről, nehogy elsodródjanak a megadott helyzetfokok közeléből: így azután a Carpathia munkába kezdett és hétszázöt személyt vett a fedélzetére. A huszonkét tisztből négyet, a 985 főnyi legénységéből 206-ot, a 321 elsőosztályú utasból 202-t, a 800 harmad és másodosztályú utasból pedig 173-at. Viszont 1635 egyén menthetetlenül elveszett a hideg hullámsírban... bő aratása volt a halálnak ezen a szörnyű éjszakán...!

Az első hírek, melyek a Titanic katasztrófájáról Newyorkba érkeztek, már április 15-én kora hajnalban beszámoltak valami apróbb balesetről s csak annyit tudósítottak, hogy a Titanic jéghegybe ütközött és egyéb baj nincs s a hajó a saját erejéből közeledik Halifaxhoz. Aznap délben a felvert méhkashoz hasonló városban tüntetések törtek ki, s erre a White Star elnöke: Franklin, kihirdette, hogy egyetlen utasnak sem történt semmi baja!

A White Star ugyanis teljes huszon-négy óra hosszat visszatartotta az Olympic kapitányának az a sürgönyét, mely pontos hírekkel szolgált a rettenetes drámáról. Ugyanekkor a Marconi Társaság utasította a Carpathia szikratáviróját s utasította a szolgálatosokat is, ne adjanak többé egyáltalán híreket a newyorki lapoknak. A jelzett huszon-négy óra alatt a White Star hatalmas összegű viszontbiztosításokat kötött a Titanica és kihasználta az időt a saját kis üzletének nyélbeütésére. Még két nappal el teljes bizonytalanságban, míg végre a washingtoni kormány erélyes közbelépésére kiadták az első, valóságának megfelelő közleményt. Nevezetesen azt, hogy a Carpathia felvette az utasok egyrészét s teljes gőzzel közeledik Newyork kikötőjéhez, mivel az utasok egészségi állapota a legsürgősebb kórházi beavatkozást igényli. De ezentul semmit sem lehetett megtudni. A White Star és a Cunard a legmélyebb hallgatásba burkolóztak. Mikor azonban a newyorkiak megtudták, hogy a White Star elnöke, Bruce, a megmentettek között van, oly óriási lett az izgalom, hogy megrohanták a társaság palotáját s csak nagy rendőri készenlét akadályozta meg, hogy az épületet földig le ne rombolják.

Április 18-án este féltíz órakor végre befutott a Carpathia a kikötőbe. Amilyen simán ment a hajó kikötése, oly izgalom vett erőt a tömegben, mikor a hajólépcsőkön megjelentek a meleg kendőbe csavart menekültek első sorai. Irtózatossá lárma támadt, mindenki a hozzátartozóját kereste, a fotóriporterek áttörték a rendőri kordont és magnéziumfényrel dolgoztak, a nép egyszerűen felresodorta a rendőrséget és mikor kiderült, hogy a várt családtag vagy más közelálló a tengerbe veszett, hisztérikus örültek módjára tört be a hajó folyosóira. A nők, akik férjeiket vagy vőlegényeiket nem találták, nekiestek az ártatlan tengerészeknek és letépték róluk a ruhát, összekarmolták arcukat, kitépték hajukat! A tömegőrületben a Carpathia hatvan tengerésze többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedett, de dicséretére legyen mondva ennek a talpigférfi személyzetnek: egyetlen esetben sem perelték bántalmazóikat, sőt, akik lehetett, a legbarátságosabb módon vigasztalni igyekeztek.

És a Titanic, ez a büszke óriás, odalent a sejtelmes tenger titokzatosságokkal teli fenékén, homokba és kagylókba ágyazva pihen időtlen, időnkön át.

(Vége)

— Aranyérmé és az ezzel járó béldugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vajúdási inger, májduzzadtság, deréklájtás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvizet használja: csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

AVALA MOZI, SZUBOTICA
TELEFON 7 CIRIL ÉS METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Csütörtől, március 14-től

Hangos heti hirodó! — Namupipke!
Szines rajzfilm. Főszereplő: Betty Boop.

Dél rózsája

Strauss János halhatatlan operettje.
Főszereplők:
Csikós Rózsi és Paul Hörbiger

Jegyelővétel délelőtt 9 órától.
Előadások kezdete: 4, 6.15 és 8.30 órakor.

A mangalicatenyésztés munkájának eredményei a budapesti mezőgazdasági kiállításon

Budapestről írják: Az országos mezőgazdasági kiállításra felhozott tenyészállatok első sorban az annyira fontos minőségi termelés fejlesztésére alkalmasak. Különösen áll ez a sertésenyésztésre. Nagyon helytelen volna a mai alacsony sertésárak mellett a mangalicatenyésztés további fejlesztésére kisebb gondot vetni, éppen ellenkezőleg a minőségi és versenyképes tenyésztéssel, illetve a termelési költségek csökkentésével tudjuk ismét a rentabilitást elérni.

Az országos mezőgazdasági kiállításra felhozandó törzskönyvelt tenyészetekből származó tenyészállatok a minőségi tenyésztés produktumai, kitünő származásuknál és egyedi belső jó tulajdonságaiknál fogva első sorban alkalmasak nemcsak a vérfriítésre, hanem arra is, hogy a tenyészeteknek az értékét és színvonalát a jelzett értékes tulajdonságuk tekintetében jelentékenyen fokozzák. Megjelennek a kiállításon az ország összes kedvelt tenyészanyagbeszerzési forrásaként ismert mangalicatenyésztési magas színvonalon álló tenyészegységekkel, úgy, hogy ez a kiállítás méltó megnyilatkozása lesz a termelőképeség fokozására irányuló szervezett tenyésztői munkának.

A magyar mangalica Európa legkiválóbb zsírsertése és így semmiféle külföldi behozattal sem lehet vérfriítést elérni ennél a fajtánál, csak belföldi tenyészanyaggal. Ezért hazai tenyésztésű törzskönyvelt mangalica tenyészkanok vásárlásával kell a tenyésztőknek biztosítani az állategészségügyi törvények által előírt szükséges friss vérvonalakat. Kétségtelen, hogy ez a befektetés az állattenyésztő gazdáknak leggyümölcsözőbb befektetési közé tartozik.

Heti keresztretjétnyálvázatunk

részlvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereményeket:

- 1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár férfizoknit a **KLEIN EUGEN cégtől.**
- Egy tégely „Vitamin“-krém **Kozmetika »Léda«** Noviszád, Kr. Petra 7.
- Gőzondolálás 8 hónapos tartóssággal **Thalac Pavle** többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Futoski 42.
- 1 matroz gyermekruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József** speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.
- 3 könyvet az **ANTIKVAR MENAHEM PÁPO** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.
- Egy prima vörös bicikli beisó gummi **ENGL I DRUG** kerékpárszaküzlet és javítóműhelyből, Futaki ut 8

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10.— dinár.

A kereset hirdetések ára hasábműlmetenként 1. a hirdetés oldalán ..... 0.80 dinár 2. a hirdetés szövegében ..... 2.00 dinár.

Többzori hirdetésnél temetődés! engedélyt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldendő postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

APOLLO

Március 14, 15, 16 és 17-én. Csak felnőtteknek!!

Madame Dubarry szerelmi kalandjai

Finom pikantériák XV. Lajos udvarában. Cimszerepben az isteni Dolores del Rio

Vig élmények, kómikus jelenetek könnyekig megnevetetik a nézőt

Jön! Március 13-án Jön! **Szőke Szakáll** nevelő estje (Sic werden lachen!)

Allást keres

Gazda vagy kulcsári állást keresek, többévtől gyakorlati és földműveléskola tanfolyammal. — Cim a kiadóban. 608

Kereslet

Magyar- és szerbnyelvű gépiíró, komoly munkakerőt keresek irodai munkára. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 606

Keresek megvételre fizemkés állapotban levő 20-25 HP, szívógázmotort. Kókal Elek, Bácska Topola 604

VENNÉK egy újabb típusu, allg használt csukott, kisebb sport- vagy négyüléses autót, kevés benzinfogyasztással. Esetleg elcserelem ráfizetéssel jó állapotban levő 350 cm.-es motorkerékpáromért. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „587“ jellegével. 587

HIRDESEN a Reggeli Ujságban

Beretválás hajvágással, fejmosással vagy női ondulató **Lehoczky Mihály** fodrászműtermében, Jovana Szubotica 23.

1 darab fényképezőgépet a **Baria i Drug** fotoszaküzletéből, Dunavska u. 17.

50 kg. tűzfát házhoz szállítva a **Bratja Krajacsevics cégtől**

Gőzondolálás 8 hónapos tartóssággal **Jurik Jovan** többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Futoski put 16 Telefon 24-32

Két könyv izléses vászonbakötését a **Jevrejszka ucca 6. szám** alatti könyvkötőben

Külfölte

Ufázó urak figyelmébe! Szubotican a „Park Hotel“ szobái fűtve vannak. Olcsó, szállított árak. Tisza, szép szobák. Elsőrendű konyha. Garázs. Telefon 70. KÖZPONTI FÜTES! 190

Aki gyümölcsfáit rendszeren óhajtja kezelni, ápolni és azt akarja, hogy a gyümölcstermesztésben öröme és haszna is legyen, az okvetlenül rendelje meg a 110 oldalas Gyümölcstermesztési és gyümölcsfavédelmi kézikönyvet, amely 15 dinár előzetes beklüdelével megrendelhető: A MUNKÁ gazdasági lap kiadóhivatalánál, Szubotica. — E könyv minden jobb könyvkereskedésben is beszerezhető. 358

Grafikai gépek árverése!

E hó 19-én délelőtt 11 órakor Noviszádon, Bana Dunjicsa ucca 10.

ODEON
Március 15-16-17-én

És miénk a jövő!

Cecil B. de Mille legújabb remekműve.
A fiatalság nagy harca a fővárosi gonosz-
tevők ellen. — 5000 új arc! 5000 új sztar!

Előadások 5, 7 és 9 — vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jön a szezon nagy attrakciója:
Wachsmuseum

Kötöttárut
harisnyát nagy választékban,
legolcsóbb gyári áron kaphat
FARAGO SZTEVAN
speciális kötöttáru és harisnyüzletében
SZUBOTICA — LABOR-PALOTA

„Vaddisznó“ védjegyjű ekek és alkatrészei. — Eredeti „Winter“ tengelyek — Sodronyfák — Épület és butorvissalás — Prima zománcedény. — Fészték és fűszerárak dusan felszerelt és legolcsóbb üzlete Sztrari Becsejen és környékén:
Varnyu Lajos, Sztrari Becsej (Alsóváros)

Modern fényképezési műterem
Esküvői képek
Gyermek képek
STUDIO-HERING — Apollo udvar

Egy pár női cipőt a
Tolveti Gusztáv cipőáruházról
Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.

1 drb. „Pils“ védjegyjű rozsdamentes konyhakész
Horváth és Prisztay
vaskereskedésből, Futoski put 40

1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár férfizoknit
Az olcsó Perepatis-161
Noviszád, Futaki ut 27.

Beretválás hajvágással
Klemm Ferenc fodrásznál
Noviszád, Safarikova 23.

Egy női kalapalkítás
Holender Jelena
kalapszalónjából, Postanszka ucca 8.

Egy darab csavarceruza
KARDOS könyv-, papír-, irodai és iskola-
kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

10 különféle Mignon süteményt a
Mignon (Horváth Károly)
cukrászdából, Jevrejszka ucca 15.

Női bundaalkitást a legújabb divat szerint vagy javítást
Weiker György
szűcsmesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.

Egy fényképet a
Foto Iván műteremből
Noviszád, Futoski put 6. I. em.

Villanyondolálás
Raffay László
diplomával és aranyéremmel többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Vilzonov trj 7.

Vásárláskor
saját érdekében hivatkozzék
a Reggeli Ujságra!

A szép Simongáthy-lányok

Reggeli Újság REGÉNYE
IRTA: FALVAY ANDOR

„Takarodjék!...”

Lehajtotta a fejét, semmit sem szólt. Csak akkor rezzent össze, amikor a férfi újra megkérdezte:

— Remélem, ebben igazat ad nekem?

— Hogyne, — felelte csöndesen. — És bocsásson meg, kedves Váraljai, hogy az előbb ilyen udvariatlan voltam...

— Megértem önt, asszonyom, de arra kérem, hogy ön is értsen meg engem — mondta a férfi.

— Mit kell még megértenem? — sóhajtott fel az özvegy. — Most már, amikor mindent elintéztünk!...

— Az én helyzetemet!... Amely, az ön viselkedése miatt, asszonyom, igazán nem nevezhető könnyűnek!

Simongáthy né felnevetett.

— Kedves Váraljai, nem tudom, mit akar ezzel mondani!... Az adásvételt már elintéztük és ön ezidő szerint már tulajdonosa mindannak, amit maga körül lát... Remélem, ezt csak nem nevezi elviselhetetlen helyzetnek?...

— Asszonyom, ha ezt a gunyos hangot folytatja, én távozom, — mondta a férfi, de nem mozdult.

Simongáthy né megijedt. Hiszen igaz, hogy mindketten aláírták már a szerződést, sőt ő át is vette már a vételárat, de ha Váraljai János most mégis meggondolja magát és kijelenti, hogy visszalép az üzlettől, akkor... akkor... nem, ennek nem szabad megtörténnie.

— Akkor vissza kellene adnom a pénzt — gondolta magában —, pedig erre a pénzre nagyobb szükségem van, mint a levegőre... Nem is nekem, hanem a leányoknak... Agnesnek, Verának és Eszternek, ha azt akarom, hogy boldoguljanak az életben és hogy egyszer igazán boldogok is legyenek!... Meg aztán itt van Luca is! Vele is el kell kezdenem valamit!...

Hirtelen felállt.

— Kedves Váraljai — mondta most már teljes komolysággal — kezdjünk hozzá, amit el kell intéznünk!... Én átadom leltár szerint az egész birtokot, ön pedig átveszi!...

— Igen ezért jöttem... De én nem tartom ezt olyan sürgősnek...

— Annál inkább én!

— Mégis arra kell kérnem, hogy adjon nekem egy kis időt!

— Miért?... Mire? — kérdezte az özvegy.

— Valamit le kell még tárgyalnunk... Vagy ha jobban tetszik, meg kell beszél-nünk, — felelte szelid hangon a férfi.

— El sem tudom képzelni, hogy mire céloz, — idegeskedett Simongáthy né.

A férfi lehajtotta a fejét és a tornác csillogó köveit nézte. Nem akarta, hogy a tekintetük találkozzék. Amit most fog mondani, azt nem kísérheti a szem játékával. Hidegen nyugodtan kell beszélnie, minden szenvedélyesség nélkül.

— Nagyon kérem, foglaljon helyet asszonyom, — mondta udvarias kézmozdulattal, de most sem emelte fel a tekintetét.

Simongáthy né visszaült.

— Én pedig arra kérem, kedves Váraljai, hogy végezzünk minél gyorsabban...

— Attól félek, hogy ez nem fog sikerülni...

— Akkor jobb, ha el se kezdi!

— De igen! — kapta fel a fejét a férfi. El kell kezdenem és el is kell mondanom!... Mert ezt csak most mondhatom el, ezen a furesa találkozón... Ha előbb beszélek róla, kikacagott volna érte... Holnap pedig már késő lesz...

— Talán megbánta, hogy megvette a birtokot? — kérdezte az özvegy.

— Hát igen!... Tessék tudomásul venni, hogy megbántam!...

— És visszaköveteli a vételárat?...

— Nem, asszonyom!... Ha senki és sem mi is vagyok... ha csak közönséges és minden prédikátum nélküli Váraljai is a nevem, de tessék tudomásul venni, hogy életemben soha nem cselekedtem olyat, amit utólag megbántam volna...

— Hát... akkor... mit akar? — reszkett Simongáthy né hangja.

— Arra is megfelelek!... Maradjon a birtok azé, akié eddig volt. Simongáthy Simongáthy Bálint özvegyéé...

Az asszony elvörösödött és nagyon reszkett a hangja, amikor kérdezte:

— Hogy érti ezt?

— Ahogyan mondtam!... Mert én mindig azt szoktam mondani, amit gondolok!... Ne tessék hátsó gondolatot keresni a szavaim mögött... Én ugyan megvásároltam a birtokot és mégis hajlandó vagyok lemondani róla...

Aztán nagyon csengő hangon hozzátette:

— Ennek azonban egy feltétele van!...

Elhallgatott, az özvegy sem felelt. Vihar előtti villamos feszültséget éreztek mind a ketten. Simongáthy né sejteni kezdte, hogy mi ez a feltétel és minden ideje reszkett a szótlán tiltakozástól. Váraljai pedig számított arra, hogy nagyon gyilkos és ugyszólván késhegyig menő harc kezdődik közöttük között, amelynek eredménye felől — most az egyszer — egyáltalán nem volt biztos.

Az özvegy felugrott és járkálni kezdett. Így akarta összeszedni azt a lelki erőt, amire most feltétlenül szüksége van.

A férfi pedig várta a kérdést, amelyre pedig kérdés nélkül is megfelelt volna.

— Ide hallgasson, kedves Váraljai, — szólt hirtelen az özvegy. — Nagyon jól sejtem, hogy mi a feltétele ennek!... És mégis megkérdezem... A maga szájából akarom hallani...

A férfi mosolygott.

— Azt hiszem, téved asszonyom...

— Tehát?

— Ez a birtok törvény és jog szerint már az enyém! Az én tulajdonom! Váraljai János tulajdona!

Nem is vontam kétségbe!

— Csakhogy én, Váraljai János, oda ajándékozom ezt a birtokot annak a nőnek, aki hajlandó az én nevemet viselni... Odaajándékozom Váraljai Jánosnének...

— Nagyon szép cselekedet! De mi közöm ehhez énnekem?! — mondta szinte kiáltó hangon az özvegy, mintha menekülni akart volna az agyában megfogamzott kép-telen gondolattól.

— Miért tesz úgy, mintha nem értené, amit mondok? — kérdezte a férfi.

— Mert nem értem...

— De azt csak tudja, hogy özvegy ember vagyok?... Hogy nincs feleségem?... Hogy az a bizonyos Váraljai Jánosné még csak ezután lesz, ha ugyan lesz?...

— Őszintén gratulálok az új házassághoz!

Most már a férfi is felugrott.

— Kikérem magamnak!... Ne tessék gratulálni ahhoz, ami még nem történt meg!

— Akkor nem gratulálok, — gunyolódott az özvegy.

— És mit szólna ahhoz, ha most... ebben a pillanatban... ideállnék özvegy Simongáthy né elé... és... és... és megkérném a kezét?...

— Megörült? — kiáltotta az özvegy.

— Tessék felelni arra, amit mondtam! — erőszakoskodott a férfi. — Még egyszer ismétlem, hogy megkérem a kezét!... Mi a válasz erre?...

— Ez! — felelte az özvegy és gunyosan élesen kacagni kezdett.

— Kinevet?... Elutasít?...!

— No hallja?... Ez a legkevesebb, amit megérdemelt!

— És miért?

— Nem tartozom magyarázatot adni!

— Mert a' u'ról jöttem?... Mer nincs egy vagy több nemesi előnevem?... Mert a két kezem munkájával, az eszemmel és az akaratommal lettem gazdag?... Ezért?

— Mondtam már, hogy nem tartozom magyarázatot adni!

— De én követelem!... Igenis követelem!... Tessék felelni a kérdésemre!...

A férfi arca olyan vörös lett mint a tűz. Hatalmas teste valósággal citerázott a végsőkig fokozódott izgalomtól.

Simongáthy né gunyos megvetéssel, de ijedten nézte.

— Még egyszer kérdelem — ismételte a férfi —, mit felel arra özvegy Simongáthy né, hogy én Váraljai János megkérem a kezét?...

Azt, hogy... takarodjék!

Simongáthy né hangja fenséges komolysággal zengett a napfényes reggel csillogó csendjében.

A hatalmas óriás, a büszke és öntudatos férfi pedig összeroppant és szégyenlősen, szomorúan, nagyon lehajtotta a fejét.

Mint egy kisfiu, akit csinytevésen értek és nagyon megszégyenítettek.

Gazdát cserél a simongáthy birtok

Néhány pillanatig teljes esendőség volt a délelőtti napsütésben csillogó tornácban. Csak a levegőben izzott, reszkett és visszhangzott Simongáthy né kiutasító kiáltása:

— Takarodjék!...

Váraljai nem mozdult.

Az özvegy is hallgatott, de még csak a férfira se mert nézni. Már bántotta is, hogy ennyire elragadtatta magát. Ugy érezte, hogy ehhez nem volt joga... Már csak azért sem, mert nincs a saját otthonában. Hiszen ebben a pillanatban a kastély már nem is az ő tulajdona...

(Folytatjuk)